



EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 14.6.2018
COM(2018) 461 final

2018/0244 (CNS)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o přidružení zámořských zemí a území k Evropské unii včetně vztahů mezi Evropskou unií na jedné straně a Grónskem a Dánským královstvím na straně druhé („rozhodnutí o přidružení zámoří“)

{SWD(2018) 337 final} - {SEC(2018) 310 final}

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Tento návrh se předkládá v souvislosti s víceletým finančním rámcem na období 2021–2027 nastíněným ve sděleních Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě a Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výbor regionů o moderním rozpočtu Unie, která ochraňuje, dává příležitosti a brání¹. Sdělení stanovila hlavní priority a celkový rozpočtový rámec pro programy vnější činnosti EU v rámci okruhu „Sousedství a svět“. Jednou z těchto priorit je rozhodnutí Rady o přidružení zámořských zemí a území k Evropské unii včetně vztahů mezi Evropskou unií na jedné straně a Grónskem a Dánským královstvím na straně druhé.

Zámořské země a území (ZZÚ) jsou k Evropské unii (EU) přidruženy od vstupu v platnost Římské smlouvy. Těchto 25 ostrovů nacházejících se v regionech Atlantiku, Antarktidy, Arktidy, Karibského moře, Indického oceánu a Tichomoří² nejsou svrchované státy, jsou závislé na čtyřech členských státech EU: Dánsku, Francii, Spojeném království a Nizozemsku.

Tento návrh stanoví den použitelnosti ode dne 1. ledna 2021 a je předkládán Unii 27 členských států v souladu s oznámením Spojeného království o jeho záměru vystoupit z Evropské unie a Euratomu na základě článku 50 Smlouvy o Evropské unii, které Evropská rada obdržela dne 29. března 2017. Nevztahuje se tedy na 12 ZZÚ, které jsou spojeny se Spojeným královstvím. Přidružení zbývajících 13 ZZÚ k Unii vyplývá z ústavních vztahů těchto zemí a území s těmito třemi členskými státy: Dánskem, Francií a Nizozemskem.

Obecně se ZZÚ těší rozsáhlé autonomii v hospodářských záležitostech, zaměstnanosti, veřejném zdraví, vnitřních věcech, clech a dalších oblastech. Obrana a zahraniční věci zpravidla zůstávají v působnosti členských států. ZZÚ nejsou součástí celního území Unie a leží mimo vnitřní trh. Právní předpisy Unie se proto neuplatňují. Obyvatelé ZZÚ jsou občany EU, neboť jsou státními příslušníky členských států Evropské unie, se kterými jsou jejich země či území ústavně spojeny.

Rozhodnutí Rady EU/2013/755³ – rozhodnutí o přidružení zámoří – se zabývá vztahy mezi ZZÚ (včetně Grónska), členskými státy, s nimiž jsou spojeny, a Evropskou unií. Nastihuje zvláštní vztahy, které ZZÚ mají s EU v rámci „rodiny EU“, a specifický právní rámec, který se na ně vztahuje. Hlavním finančním zdrojem stávajícího rozhodnutí o přidružení zámoří je 11. Evropský rozvojový fond (ERF), jenž se vztahuje na programování a financování územních a regionálních programů pro ZZÚ s výjimkou Grónska, na které se vztahuje specifické rozhodnutí financované z rozpočtu EU.

Grónsko bylo do roku 1982 považováno za součást Evropské unie prostřednictvím Dánska, což znamenalo, že plavidla EU mohla lovit ryby v grónských vodách. Grónsko následně vystoupilo z EU a na základě smlouvy o Grónsku⁴ se zařadilo mezi přidružené ZZÚ. Smlouva

¹ COM(2018) 98 final ze dne 14. 2. 2018; COM(2018) 321 final ze dne 2. 5. 2018.

² Příloha II Smlouvy o fungování Evropské unie.

³ Rozhodnutí Rady 2013/755/EU ze dne 25. listopadu 2013 o přidružení zámořských zemí a území k Evropské unii („rozhodnutí o přidružení zámoří“) (Úř. věst. L 344, 19.12.2013, s. 1).

⁴ Smlouva pozměňující smlouvy o založení Evropských společenství s ohledem na Grónsko (Úř. věst. L 29, 1.2.1985, s. 1).

zdůraznila, že je třeba zachovat úzký svazek mezi EU a Grónskem, zejména pokud jde o rozvojové potřeby Grónska a rybolovná práva EU.

Dne 13. března 1984 byla podepsána dohoda o rybolovu⁵. V návaznosti na přezkum v polovině období čtvrtého protokolu o rybolovu dospěla v roce 2003 Evropská rada k závěru, že by se v dohodě měla zohlednit důležitost rybolovu a problémy strukturálního rozvoje Grónska. Společné prohlášení⁶ z roku 2006 mezi Uníí, Grónskem a Dánskem stanovilo společné cíle nového partnerství. Stalo se politickým základem rozhodnutí Rady 2006/526/ES⁷, které vymezilo rámec spolupráce na období let 2007–2013. Rozhodnutí Rady 2014/137/EU⁸ se v současnosti vztahuje na období let 2014 až 2020 a je v souladu s následným společným prohlášením mezi EU, Grónskem a Dánskem z roku 2015, které znovu potvrzuje úzké vztahy mezi stranami.

Stávající rozhodnutí o Grónsku doplňuje rozhodnutí o přidružení zámoří a uvádí některé prvky specifické pro vztahy s Grónskem.

Zpráva o přezkumu v polovině období (prosinec 2017)⁹ o deseti vnějších nástrojích financování, včetně rozhodnutí o Grónsku¹⁰ a 11. ERF, který zahrnuje programování pro ostatní ZZÚ, dospěla k závěru, že nástroje pro financování vnější činnosti jsou vhodné pro daný účel. Zpráva a provedené konzultace však zdůraznily potřebu zajistit vyšší flexibilitu, zjednodušení, soudržnost a výkonnost. V důsledku toho byl vypracován návrh budoucího nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci, který se bude opírat o získané poznatky za účelem zjednodušení architektury vnější činnosti Unie.

Rozhodnutí o přidružení zámoří a rozhodnutí o Grónsku nelze zahrnout do nového nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci, ani do žádného jiného právního aktu přijímaného řádným legislativním postupem. Důvodem je to, že obě rozhodnutí se přijímají specifickým postupem: rozhodnutí Rady jednomyslně a po konzultaci s Evropským parlamentem¹¹. Aby se však zracionalizoval počet programů, navrhuje se sloučit obě rozhodnutí do jediného rozhodnutí, které seskupí všechny ZZÚ včetně Grónska.

Kromě toho je právním základem rozhodnutí o přidružení zámoří i rozhodnutí o Grónsku článek 203 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU). Poté, co bylo navrženo začlenit ERF do rozpočtu, mělo by financování jak pro Grónsko, tak pro ostatní zámořské země a území pocházet z nového rozpočtového okruhu 6 „Sousedství a svět“.

⁵ Dohoda o rybolovu mezi Evropským hospodářským společenstvím na jedné straně a vládou Dánska a místní vládou Grónska na straně druhé (Úř. věst. L 29, 1.1.1985, s. 9).

⁶ Společné prohlášení Evropského společenství na jedné straně a autonomní vlády Grónska a vlády Dánska na straně druhé o partnerství mezi Evropským společenstvím a Grónskem (Úř. věst. L 208, 29.7.2006, s. 32).

⁷ Rozhodnutí Rady 2006/526/ES ze dne 17. července 2006 o vztazích mezi Evropským společenstvím na jedné straně a Grónskem a Dánským královstvím na straně druhé (Úř. věst. L 208, 29.7.2006, s. 28).

⁸ Rozhodnutí Rady 2014/137/EU ze dne 14. března 2014 o vztazích mezi Evropskou unií na jedné straně a Grónskem a Dánským královstvím na straně druhé („rozhodnutí o Grónsku“) (Úř. věst. L 76, 15.3.2014, s. 1).

⁹ Zpráva o přezkumu v polovině období vycházela z deseti pracovních dokumentů útvarů, jeden pro každý nástroj (seznam viz níže uvedený odkaz), které zase vycházely z deseti nezávislých hodnocení. Všechny dokumenty jsou dostupné na internetové adrese: https://ec.europa.eu/europeaid/public-consultation-external-financing-instruments-european-union_en.

¹⁰ Úř. věst. L 76, 15.3.2014, s. 1.

¹¹ Článek 203 Smlouvy o fungování Evropské unie (Úř. věst. C 326, 26.10.2012, s. 1).

Nový právní akt pro všechny ZZÚ, jenž upravuje politický a právní rámec a způsob realizace spolupráce, zajistí:

- jednotnost řízení – skutečnost, že všechny ZZÚ budou zahrnuty do téhož zdroje financování (rozpočet EU), vytvoří synergie v programování a provádění,
- konsolidaci sdílených cílů,
- zjednodušení a soudržnost právního rámce,
- vyšší viditelnost ZZÚ jako skupiny.

Jelikož jsou obě rozhodnutí považována za vhodná pro daný účel, uplatňuje se hlavní zásada zachovat to, co funguje dobře, a zlepšit to, co brání partnerům v účinné realizaci jejich politik a priorit. Dotčené členské státy na druhé straně trvaly na tom, aby se zachovala struktura a *acquis* stávajícího rozhodnutí o přidružení zámorí.

- **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Stávající pravidla a postupy přidružení ZZÚ k EU jsou stanoveny v rozhodnutí 2013/755/EU ze dne 25. listopadu 2013¹² o přidružení ZZÚ k Evropské unii. Ty, které se týkají vztahů s Grónskem, jsou stanoveny v rozhodnutí Rady 2014/137/EU ze dne 14. března 2014¹³ o vztazích mezi Evropskou unií na jedné straně a Grónskem a Dánským královstvím na straně druhé.

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Strategie „Evropa 2030“¹⁴ představuje měřítko pro zajištění jednotnosti napříč všemi oblastmi politiky, pokud jde o energetickou účinnost a její příspěvek ke zlepšení energetické bezpečnosti a k rámci politiky v oblasti klimatu a energie v období do roku 2030. Bude také zajištěn soulad s Pařížskou dohodou.

Integrovaná politika Evropské unie pro Arktidu¹⁵ odráží strategický zájem Unie na tom, aby hrála v arktické oblasti klíčovou úlohu. V návaznosti na předcházející iniciativy vytyčuje politiku Unie, která se zaměřuje na posílení mezinárodní spolupráce v reakci na dopady změny klimatu na křehké prostředí Arktidy a na prosazování a podporu udržitelného rozvoje, a to zejména v evropské části Arktidy. Grónsko jako součást Dánského království je významnou součástí vize této politiky.

Akce financované v rámci tohoto návrhu by měly být v souladu s akcemi prováděnými v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky a nově navrhovaného evropského mírového nástroje. Humanitární činnost by neměla být financována podle tohoto návrhu, jelikož bude nadále financována prostřednictvím nástroje humanitární pomoci¹⁶.

Návrh víceletého finančního rámce na období 2021–2027 vypracovaný Komisí stanovil ambicióznější cíl pro začleňování oblasti klimatu do všech programů EU, přičemž má být dosaženo toho, aby celkem 25 % výdajů EU přispívalo k cílům v oblasti klimatu. Očekává se, že akce podle tohoto programu přispějí 20 % ze svého celkového finančního krytí na cíle v

¹² Úř. věst. L 344, 19.12.2013, s. 1.

¹³ Úř. věst. L 76, 15.3.2014, s. 1.

¹⁴ Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě „Energetická účinnost a její příspěvek k energetické bezpečnosti a rámec politiky do roku 2030 v oblasti klimatu a energetiky“ (COM(2014) 520 final).

¹⁵ JOIN(2016) 21.

¹⁶ Je třeba aktualizovat.

oblasti klimatu. Příspěvek tohoto programu k dosažení uvedeného obecného cíle bude na vhodné úrovni členění sledován za pomoci systému klimatických ukazatelů EU, včetně využití přesnějších metodik, pokud jsou k dispozici. Komise bude i nadále každoročně předkládat informace týkající se prostředků na závazky v kontextu návrhu ročního rozpočtu.

Na podporu úplného využití potenciálu programu příspěvek ke klimatickým cílům se Komise bude snažit určit relevantní opatření během přípravy, provádění, přezkumu i hodnocení programu.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právní základ

Rozhodnutí o přidružení zámoří je založeno na části čtvrté SFEU. Podrobná pravidla a postupy přidružení jsou stanoveny rozhodnutími Rady na základě článku 203 SFEU, podle kterého se takové akty přijímají zvláštním legislativním postupem.

Články 198 až 204 SFEU se vztahují na Grónsko, nestanoví-li jinak zvláštní ustanovení obsažená v Protokolu č. 34 o zvláštní úpravě vztahující se na Grónsko připojeném k SFEU.

• Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)

Podrobná opatření podle ustanovení části čtvrté SFEU musí být přijata na úrovni Unie, neboť účelu přidružení, totiž sociálního a hospodářského rozvoje a úzkých ekonomických vazeb mezi ZZÚ a EU jako celkem, nelze dosáhnout prostřednictvím akce na úrovni členských států. Pokud jde o obchodní režim ZZÚ, akce členských států by ani nebyly možné, neboť za společnou obchodní politiku je odpovědná pouze EU (část pátá hlava II SFEU).

Přístup ke spolupráci se ZZÚ, který je obsažen v legislativním návrhu Evropské komise, respektuje zásady partnerství, doplňkovosti a subsidiarity. Podle návrhu by finanční pomoc, kterou Unie poskytuje ZZÚ, měla být založena na programových dokumentech, za které by byly společně odpovědné příslušné orgány ZZÚ a Komise a které by definovaly strategie spolupráce mezi ZZÚ a EU. Tyto strategie spolupráce by vycházely z rozvojových cílů, strategií a priorit, které přijaly příslušné orgány ZZÚ. Komise, ZZÚ a jejich členské státy by úzce spolupracovaly při rozhodování o činnostech, přičemž by se plně respektovaly příslušné institucionální, právní a finanční pravomoci každého z partnerů.

Aniž by byly dotčeny výsady Komise, hlavní odpovědnost za provádění operací dohodnutých v rámci strategie spolupráce by náležela orgánům ZZÚ. Komise by odpovídala za stanovení obecných pravidel a podmínek vztahujících se na tyto programy a projekty.

Partnerství mezi Evropskou unií, Grónskem a Dánskem usnadní vedení konzultací a politického dialogu o cílech a oblastech spolupráce stanovených tímto rozhodnutím. Zejména vymezí rámec, jenž poskytne základ pro širší spolupráci a dialog v oblastech společného zájmu.

• Proporcionalita

V souladu s články 198 a 199 SFEU bude přidružení nadále zajišťovat komplexní partnerství zahrnující institucionální rámec a obchodní režimy a pokrývající mnoho oblastí spolupráce, a také základní zásady upravující finanční pomoc, kterou EU poskytuje ZZÚ.

S ohledem na specifičnost ZZÚ a jejich zvláštní vztahy s EU nový legislativní akt pro všechny ZZÚ, jenž pokrývá politický a právní rámec a způsob realizace spolupráce, zajistí účinnost, konsolidaci sdílených cílů, soudržnost a také lepší zviditelnění ZZÚ jakožto skupiny. Tento návrh je založen na pružném přístupu šitém na míru situaci každé ZZÚ.

V zájmu konzistentnosti a účinnosti, a není-li stanoveno jinak, bude navrhované rozhodnutí uplatňovat ustanovení nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci (NDICI)¹⁷, pokud jde o provádění, hodnocení a monitorování.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

• Zpětná hodnocení / kontroly účelnosti stávajících právních předpisů

Článek 7 rozhodnutí o Grónsku požaduje vypracování zprávy o hodnocení v polovině období nejpozději do června 2018 pro účely budoucí práce týkající se rozhodnutí a jeho opatření. V 11. ERF, jenž zahrnuje programování ostatních ZZÚ, se odkazuje na potřebu přezkumu výkonnosti do konce roku 2018. Rozhodnutí o Grónsku (2014/137/EU) a 11. ERF byly proto zahrnuty do hodnocení spolu s osmi dalšími nástroji financování vnější činnosti, v případě kterých se na základě článku 17 společného prováděcího nařízení¹⁸ vyžaduje vypracování zprávy o přezkumu v polovině období do konce roku 2017.

Ve zprávě přijaté Komisí v prosinci 2017¹⁹ se posuzovalo, zda těchto deset nástrojů nadále vyhovuje danému účelu s ohledem na zajištění účinného provádění pomocí EU. Zpráva obsahovala celkovou analýzu a deset jednotlivých pracovních dokumentů útvarů Komise, které posuzovaly každý finanční nástroj na základě hodnocení provedených externími konzultanty v období let 2016–2017.

Pracovní dokument útvarů týkající se rozhodnutí o Grónsku²⁰ dospěl k závěru, že jeho hlavní cíl – zachování úzkého a trvalého svazku mezi stranami a podpora udržitelného rozvoje Grónska – byl dosažen a je nadále dosahován. Silné partnerství a spolupráce s Evropskou unií umožnily Grónsku posílit budování kapacit, vytvořit silnější systém správy a finanční systém a posílit svůj systém vzdělávání a v důsledku toho i své pracovní síly.

Rozhodnutí o Grónsku bylo navrženo takovým způsobem, aby pokrývalo a lépe plnilo širší politické cíle partnerství s Evropskou unií. Jako takové může nadále plnit své cíle do roku 2020.

Pracovní dokument útvarů Komise týkající se 11. ERF²¹ dospěl k závěru, že je relevantní. Jedná se o účinný mechanismus s celkově prokázanou přidanou hodnotou a uspokojivou vnitřní soudržností. Bylo shledáno, že některé nedostatky v prováděcích postupech týkající se ZZÚ ovlivňovaly účinnost spolupráce.

Celkově dospěla zpráva o přezkumu v polovině období k závěru, že nástroje financování vnější činnosti byly vhodné pro daný účel, relevantní, převážně v souladu s cíli EU a potřebami partnerských zemí a dostatečně flexibilní, aby podpořily a umožnily provádění vyvíjejícího se rámce politiky. Bylo však shledáno, že velký počet nástrojů a postupů oslabuje celkovou soudržnost a viditelnost vnější činnosti EU, přičemž není plně využívána synergie a doplňkovost.

¹⁷ [nařízení o NDICI].

¹⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 236/2014 ze dne 11. března 2014 (Úř. věst. L 77, 15.3.2014, s. 95).

¹⁹ Zpráva o přezkumu v polovině období vycházela z deseti pracovních dokumentů útvarů Komise, jeden pro každý nástroj (seznam viz níže uvedený odkaz), které zase vycházely z deseti nezávislých hodnocení. Všechny dokumenty jsou dostupné na internetové adrese:

²⁰ https://ec.europa.eu/europeaid/public-consultation-external-financing-instruments-european-union_en.

²¹ https://ec.europa.eu/europeaid/mid-term-review-report-external-financing-instruments_en

Za účelem reakce na politické a operativní problémy uvedené v hodnoceních bude třeba, aby se okruh rozpočtu EU na vnější činnost více zaměřil na čtyři klíčové průřezové otázky: flexibilitu, zjednodušení, soudržnost a výkonnost.

Rozhodnutí o Grónsku se začleňuje do rozhodnutí o přidružení zámoří, které se rovněž vztahuje na Grónsko, a finanční zdroje na Grónsko a ostatní ZZÚ budou nyní zahrnuty pod stejný okruh rozpočtu EU. Sloučení těchto dvou rozhodnutí tudíž zajistí zjednodušení, flexibilitu a soudržnost, jelikož se politické vztahy se všemi ZZÚ a finanční zdroje spojí do jednoho nástroje. Zvýrazní a posílí se tím zvláštní postavení ZZÚ a více se upozorní na specifickou ZZÚ oproti jiným rozvojovým partnerům a zdůrazní se, že středem zájmu spolupráce se ZZÚ je jejich udržitelný rozvoj.

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

Vztahy se ZZÚ včetně Grónska byly diskutovány na tematickém zasedání zaměřeném na období po roce 2020 během 16. fóra EU-ZZÚ, které se konalo dne 23. února 2018 v Bruselu, a v podkladovém dokumentu k diskusi o období po roce 2020 a dopadu na ZZÚ²², který nechalo vypracovat Sdružení ZZÚ (SZZÚ).

Během externího hodnocení nástrojů financování vnější pomoci, včetně rozhodnutí o Grónsku a 11. ERF, se navíc konala otevřená veřejná konzultace, která trvala 12 týdnů a byla uzavřena dne 3. května 2017²³. Během konzultace byly také shromážděny předběžné podněty pro budoucí nástroje financování vnější činnosti. Konzultace měla podobu i) internetového průzkumu, jenž zahrnoval některé orientační otázky s cílem usnadnit zpětnou vazbu, a ii) osobního jednání s klíčovými zúčastněnými stranami.

Během této konzultace byly zdůrazněny následující otázky:

Podkladový dokument, který zadala SZZÚ, nastínil, že obecně jsou ZZÚ toho názoru, že jim stávající rozhodnutí o přidružení zámoří přineslo značný pokrok a že je dobrým právním nástrojem, jenž nevyžaduje žádnou podstatnou změnu. Budoucí spolupráci ZZÚ a EU by zaměření na dosahování cílů udržitelného rozvoje přineslo prospěch. Budoucí vztahy by mohly fungovat na základě samostatného nástroje pro ZZÚ zahrnutého do rozpočtu, s příslušnými pravidly umožňujícími jednoduché, flexibilní a plynulé programování. Začlenění ERF do rozpočtu EU bude vítáno, pokud zůstanou zachovány určité prvky flexibility ERF. Některé ZZÚ žádaly větší finanční podporu s ohledem na jejich specifické zeměpisné rysy a jejich příslušnost k rodině EU.

Tento názor podpořily členské státy, které se domnívají, že rozhodnutí o přidružení zámoří je vhodným základem pro spolupráci ZZÚ-EU, i když se očekávají významné změny v jeho provádění. V podkladovém dokumentu se rovněž uvádí, že členské státy se nebrání nástroji zahrnutému do rozpočtu, pokud s ním spojená ustanovení zůstanou přiměřená a ještě konkrétněji pokud zůstane zachována modalita rozpočtové podpory a víceletá zásada.

Během veřejné konzultace k hodnocení rozhodnutí o Grónsku panovala obecná shoda v názoru, že se rozhodnutí prokázalo jako relevantní a účinné, pokud jde o sledování a dosahování jeho obecných a specifických cílů a uplatňování obecných zásad při usnadňování politického dialogu o globálních otázkách a otázkách týkajících se Arktidy. Pokud jde o finanční pomoc po roce 2020, bylo by užitečné použít postupy programování a provádění finanční pomoci pro Grónsko srovnatelné s postupy ERF, které jsou k dispozici pro ostatní ZZÚ. Rozhodnutí o Grónsku je považováno za cenný nástroj pro zachování a posílení silných

²² Zpráva dosud nebyla zveřejněna, ale Komise ji schválila.

²³ https://ec.europa.eu/europeaid/public-consultation-external-financing-instruments-european-union_en

vazeb mezi Grónskem a Unií. Politické aspekty tohoto vztahu prošly během let značným vývojem.

- **Externí odborné konzultace**

Externí hodnocení rozhodnutí o Grónsku a 11. ERF se použila jako základ pro zprávu o přezkumu v polovině období a v pracovních dokumentech útvarů přiložených ke zprávě. Kromě toho zadaly ZZÚ k externímu vypracování podkladový dokument k diskusi o období po roce 2020 a důsledcích pro ZZÚ.

- **Posouzení dopadů**

V roce 2018 provedla Komise posouzení dopadů zahrnující všechny nástroje v rámci okruhu „Globální Evropa“ víceletého finančního rámce na období 2014–2020. Posouzení dopadů se zaměřilo na hlavní změny navržené pro vnější činnost ve víceletém finančním rámci na období 2021–2027. K těmto změnám patří efektivnější uspořádání několika nástrojů do jednoho rozšířeného nástroje a začlenění ERF do rozpočtu EU.

Analýza dospěla k závěru, že výhody začlenění ERF do rozpočtu by převážily na nevýhodami, pokud by byly splněny určité podmínky. Například částka vyčleněná na vnější činnost by neměla být nižší než úhrn ERF a ostatních externích nástrojů dohromady; flexibilita ERF by měla být převedena v co nejvyšší možné míře a vojenské operace financované z ERF v rámci afrického mírového projektu by měly být nadále součástí jiného mimorozpočtového mechanismu.

Posouzení dopadů rovněž dospělo k závěru, že většinu nástrojů, kromě těch, které mají velmi specifický právní základ nebo cíle, by bylo možné sloučit. K nástrojům, které by mohly být sloučeny, patřily: nástroj pro rozvojovou spolupráci, Evropský rozvojový fond, evropský nástroj sousedství, evropský nástroj pro demokracii a lidská práva, nástroj přispívající ke stabilitě a míru a nástroj partnerství. K těm, které by měly zůstat oddělené, patří: humanitární pomoc; rozpočet společné zahraniční a bezpečnostní politiky; část nástroje pro spolupráci v oblasti jaderné bezpečnosti; zámořské země a území včetně Grónska; mechanismus civilní ochrany Unie; nástroj předvstupní pomoci; iniciativa Humanitární dobrovolníci EU; podpora tureckého společenství na Kypru; rezerva na pomoc při mimořádných událostech a evropský mírový nástroj.

Jak uvedla Komise²⁴ a jak bylo potvrzeno zpětnou vazbou od partnerů během veřejné konzultace, stávající architektura nástrojů financování vnější činnosti je příliš složitá. Snížení počtu nástrojů formou rozšířeného nástroje by poskytlo příležitost racionalizovat jejich systémy řízení a dohledu, čímž by se snížila administrativní zátěž institucí EU a členských států. Zjednodušený systém dohledu by příslušným institucím zajistil lepší a ucelenější přehled o externích výdajích EU.

Posouzení dopadů přezkoumal dne 25. dubna 2018 Výbor pro kontrolu regulace, který vydal kladné stanovisko s připomínkami.

- **Zjednodušení**

Pokud jde o zjednodušení, je cílem racionalizace právní struktury snížit administrativní zátěž oproti stávajícím nástrojům. V současné době se na vztahy se ZZÚ a jejich finanční zdroje

²⁴ Zejména diskusní dokument o budoucnosti financí EU (červen 2017) a sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě (COM(2018) 98 final ze dne 14. 2. 2018).

(včetně pravidel programování a provádění) vztahují čtyři nástroje: i) rozhodnutí o přidružení zámoří; ii) nařízení o 11. ERF; iii) rozhodnutí o Grónsku a (iv) společné prováděcí nařízení.

Navrhované rozhodnutí představuje jediný nástroj, který upravuje jak polické aspekty, tak specifické vztahy mezi Unií a ZZÚ. Obsahuje v příslušných případech zvláštní ustanovení upravující vztah s Grónskem, finanční zdroje konsolidované v rámci okruhu rozpočtu EU a prováděcí pravidla, která jsou v převážné míře shodná s nástrojem pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci, čímž je zajištěna soudržnost a zjednodušení. Navrhované rozhodnutí v příslušném případě stanoví specifická, zjednodušená pravidla pro ZZÚ, a to například v oblasti programování.

Kromě toho převod (v co největší možné míře) prvků ERF, jako je víceletá zásada, zajistí jednodušší a flexibilnější postupy, které byly dříve nedostupné pro Grónsko. Navrhované rozhodnutí tak zjednoduší strukturu řízení a dohledu nad stávajícím souborem nástrojů.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Finanční zdroje pro Grónsko budou pocházet z okruhu 6 rozpočtu EU: „Sousedství a svět“. Vzhledem k úmyslu převést určité prvky ERF, jako je víceletá zásada, do rozpočtu EU, se zjednoduší stávající postupy přidělování finančních prostředků na Grónsko.

Pokud jde o ostatní ZZÚ, budou jejich finanční přiděly přesunuty z ERF do okruhu „Sousedství a svět“.

Ve sdělení Komise o moderním rozpočtu Unie, která ochraňuje, dává příležitosti a brání²⁵, je v rámci okruhu „Sousedství a svět“ vyčleněno 500 milionů EUR na spolupráci se ZZÚ.

Toto rozhodnutí stanoví celkovou částku ve výši 500 000 000 EUR (v běžných cenách), jež má být přidělena na přidružení ZZÚ. Z této částky má být 225 000 000 EUR vyčleněno na Grónsko, 225 000 000 EUR na ostatní ZZÚ, z toho je 159 000 000 EUR určeno na teritoriální programy a 66 000 000 EUR na regionální programy. Kromě toho se pro všechny ZZÚ včetně Grónska otevírá intraregionální finanční krytí ve výši 15 000 000 EUR. V souladu s novým rozhodnutím se navíc předpokládá částka ve výši 22 000 000 EUR na technickou pomoc a také nepřidělená částka ve výši 13 000 000 EUR.

5. OSTATNÍ PRVKY

- **Plány provádění a způsoby monitorování, hodnocení a podávání zpráv**

Provádění, monitorování, hodnocení a podávání zpráv se bude řídit pravidly stanovenými v nástroji pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci, pokud není v rozhodnutí stanoveno jinak.

- **Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu rozhodnutí**

Jelikož se rozhodnutí o přidružení zámoří sloučí s rozhodnutím o Grónsku, sloučí se všechny oblasti, jež jsou podobné nebo synergické. Struktura stávajícího rozhodnutí o přidružení zámoří a většina jeho ustanovení bude zachována, je-li to třeba, zvýrazní se specifická vztahy Unie a spolupráce s Grónskem, jako je cíl zachování úzkého a trvalého svazku mezi Unií, Grónskem a Dánskem; potvrzení geostrategické pozice Grónska; dialog o politice a

²⁵ COM(2018) 98 final ze dne 14. 2. 2018; COM(2018) 321 final ze dne 2. 5. 2018.

možná spolupráce v otázkách Arktidy a potravinové zabezpečení. Pozitivní výsledky dosažené rozhodnutím o Grónsku se tak zachovají.

Nové rozhodnutí o přidružení zámoří by mělo mít stejnou strukturu se stejnými pilíři politiky, obchodu a spolupráce jako stávající rozhodnutí. Hlavní změny jsou mimo jiné tyto:

- Navrhované rozhodnutí zohlední důsledky vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie a skutečnost, že zvláštní režim stanovený v části čtvrté SFEU se již nebude vztahovat na 12 britských ZZÚ.
- Z formálního hlediska dochází k obecné aktualizaci znění a jeho příloh, zejména s cílem zohlednit nejnovější změny v právních předpisech v oblasti daní a obchodu.
- Jelikož se ERF začlení do rozpočtu EU, přílohy IV a V stávajícího rozhodnutí se zruší. Navíc se do rozhodnutí začlenila příloha I o izolovaných ZZÚ. Příloha III o správě vlastních zdrojů EIB se zruší.
- Doplnění a aktualizace ustanovení odrážející současné vztahy s Grónskem v článku 3 (cíle, zásady a hodnoty), článku 5 (společné zájmy, doplňkovost a priority), článku 13 (zásady dialogu), článku 23 (nový článek o surovinách), článku 31 (spolupráce v oblasti výzkumu a inovací) a článku 35 (veřejné zdraví a potravinové zabezpečení).
- Část IV o finanční spolupráci zahrnuje finanční krytí v rámci rozpočtového okruhu 6 „Sousedství a svět“ vyčleněné na ZZÚ. Stanoví také:
 - Obecné ustanovení odkazující na nástroj pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci k realizaci finanční spolupráce navrhovaného rozhodnutí. Navrhované rozhodnutí však bude i nadále upravovat specifické a zjednodušené programování pro ZZÚ.
 - ZZÚ budou v zásadě i v rámci příštího víceletého finančního rámce způsobilé k účasti v programech Unie. Budou způsobilé pro tematické programy a akce rychlé odezvy nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci.
 - Zvláštní ustanovení/nástroj umožňuje Komisi aktivně podporovat intraregionální projekty mezi ZZÚ, státy AKT a státy nebo územími mimo AKT a nejvzdálenějšími regiony Unie.

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY**o přidružení zámořských zemí a území k Evropské unii včetně vztahů mezi Evropskou unií na jedné straně a Grónskem a Dánským královstvím na straně druhé („rozhodnutí o přidružení zámoří“)**

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 203 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu²⁶,

v souladu se zvláštním legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Toto rozhodnutí stanoví pravidla a postupy pro přidružení zámořských zemí a území (dále též „ZZÚ“), včetně Grónska, k EU a nahrazuje rozhodnutí Rady 2013/755/EU²⁷ („rozhodnutí o přidružení zámoří“) a rozhodnutí Rady 2014/137/EU²⁸ („rozhodnutí o Grónsku“).
- (2) Podle článku 204 Smlouvy o fungování EU (dále jen „SFEU“) se články 198 až 203 SFEU vztahují na Grónsko, nestanoví-li jinak zvláštní ustanovení obsažená v Protokolu (č. 34) o zvláštní úpravě vztahující se na Grónsko připojeném k SFEU. V souladu se smlouvou o Grónsku²⁹ se vztahy mezi Unií na jedné straně a Grónskem a Dánským královstvím na straně druhé řídí rozhodnutím Rady 2014/137/EU³⁰, které vyzdvihuje úzké historické, politické, hospodářské a kulturní vazby mezi Unií a Grónskem a vymezuje zvláštní partnerství a spolupráci. Platnost rozhodnutí 2014/137/EU končí dnem 31. prosince 2020.
- (3) Od 1. ledna 2021 by měla být pomoc Unie zámořským zemím a územím, která byla dříve financována z Evropského rozvojového fondu (ERF), financována ze souhrnného rozpočtu Unie.
- (4) Aby se zefektivnil počet nástrojů financování vnější činnosti a jejich výkonnost, měly by se vztahy se všemi ZZÚ včetně Grónska přeskupit, a to nahrazením rozhodnutí o přidružení zámoří a rozhodnutí o Grónsku jediným rozhodnutím.
- (5) Partnerství podle tohoto rozhodnutí by mělo umožnit pokračování v pevných vztazích mezi Unií na jedné straně a všemi ZZÚ na straně druhé.

²⁶ Stanovisko ze dne xx/xx/xxxx (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku).

²⁷ Rozhodnutí Rady 2013/755/EU ze dne 25. listopadu 2013 o přidružení zámořských zemí a území k Evropské unii („rozhodnutí o přidružení zámoří“) (Úř. věst. L 344, 19.12.2013, s. 1).

²⁸ Rozhodnutí Rady 2014/137/EU ze dne 14. března 2014 o vztazích mezi Evropskou unií na jedné straně a Grónskem a Dánským královstvím na straně druhé (Úř. věst. L 76, 15.3.2014, s. 1).

²⁹ Smlouva pozměňující smlouvy o založení Evropských společenství s ohledem na Grónsko (Úř. věst. L 29, 1.2.1985, s. 1).

³⁰ Úř. věst. L 76, 15.3.2014, s. 1.

- (6) Toto nové rozhodnutí by mělo zdůraznit specifika spolupráce s Grónskem, jako je cíl zachování úzkého a trvalého svazku mezi Unií, Grónskem a Dánskem, potvrzení geostrategické pozice Grónska, význam dialogu o politice mezi Grónskem a Unií, existence dohody o partnerství v odvětví rybolovu mezi Unií a Grónskem a možná spolupráce v otázkách týkajících se Arktidy. Mělo by reagovat na globální výzvy a umožnit vytvoření proaktivní agendy a sledování společných zájmů, zejména pokud jde o čím dále větší dopad změny klimatu na lidskou činnost a na životní prostředí, námořní dopravu, přírodní zdroje, včetně nerostných surovin a rybí populace, jakož i výzkum a inovace.
- (7) Na ZZÚ se automaticky nevztahují SFEU ani sekundární právní předpisy z ní vycházející, s výjimkou některých ustanovení, která výslovně stanoví opak. Ačkoli ZZÚ nejsou třetími zeměmi, tvoří součást jednotného trhu a v oblasti obchodu musí plnit povinnosti ukládané třetím zemím, především pak pravidla původu, zdravotní a rostlinolékařské normy a bezpečnostní opatření.
- (8) Zvláštní vztah mezi Unií a ZZÚ se přesouvá od přístupu ve formě rozvojové spolupráce k recipročnímu partnerství, jež by v ZZÚ podporovalo udržitelný rozvoj. Solidarita mezi Unií a ZZÚ by se navíc měla zakládat na jejich specifickém vztahu a na skutečnosti, že patří k téže evropské rodině.
- (9) Agenda pro udržitelný rozvoj 2030 (dále jen „Agenda 2030“), kterou přijala Organizace spojených národů v září roku 2015, je reakcí mezinárodního společenství na celosvětové výzvy a trendy v oblasti udržitelného rozvoje. Vzhledem k tomu, že základem Agendy 2030 jsou cíle udržitelného rozvoje, Pařížská dohoda a akční program z Addis Abeby, je Agenda 2030 transformačním rámcem pro vymýcení chudoby a dosažení udržitelného rozvoje na celém světě. Ve své všeobecné působnosti poskytuje komplexní společný rámec pro akce, které se vztahují na EU a její partnery. Agenda se vyváženě zaměřuje na ekonomický, sociální a environmentální rozměr udržitelného rozvoje a je v ní uznána skutečnost, že jednotlivé cíle jsou významným způsobem vzájemně provázány. Cílem Agendy 2030 je, aby nikdo nebyl opomenut. Provádění Agendy 2030 bude důkladně koordinováno s jinými příslušnými mezinárodními závazky Unie. U akcí prováděných na základě tohoto rozhodnutí by měla být věnována zvláštní pozornost vzájemné propojenosti mezi cíli udržitelného rozvoje a integrovanými akcemi, která může vytvářet vedlejší přínosy a plnit četné cíle jednotným způsobem.
- (10) Přidružení ZZÚ k Unii by se mělo i nadále zakládat na třech klíkových pilířích, kterými jsou posilování konkurenceschopnosti, zvyšování odolnosti a omezování zranitelnosti a podpora spolupráce a integrace mezi ZZÚ a dalšími partnery a sousedními regiony.
- (11) Finanční pomoc Unie poskytovaná na základě partnerství by měla vnést do rozvoje ZZÚ evropskou perspektivu a měla by přispět k posílení úzkých a trvalých vazeb se ZZÚ a současně upevnit postavení ZZÚ jako výsep Unie na základě společných hodnot a dějin, jež tyto partnery spojují.
- (12) Vzhledem k zeměpisné poloze ZZÚ a navzdory odlišnému statusu každého aktéra v dané zeměpisné oblasti z hlediska práva Unie by spolupráce mezi ZZÚ a jejich sousedy měla probíhat v zájmu všech stran, přičemž by se měla zvlášť zaměřovat na oblasti společného zájmu a na podporu unijních hodnot a norem.
- (13) Řada ZZÚ sousedí s nejvzdálenějšími regiony, uvedenými v článku 349 SFEU, a s africkými, karibskými a tichomořskými státy (AKT) a jinými třetími územími a zeměmi a má s těmito sousedy společné potřeby týkající se mimo jiné přizpůsobování se změně klimatu a zmírňování této změny, zachování biologické rozmanitosti, problematiky oceánů, hospodářské diverzifikace a snižování rizika katastrof.

- (14) Sdělení Komise ze dne 24. října 2017 „Silnější a obnovené strategické partnerství s nejvzdálenějšími regiony EU“³¹, závěry 15. a 16. fóra ZZÚ-EU a doporučení Komise k zahájení jednání o dohodě o partnerství mezi Evropskou unií a zeměmi AKT³² vyzývají k posílení regionálních programů spolupráce se ZZÚ a jejich sousedy.
- (15) ZZÚ se vyznačují bohatou rozmanitostí suchozemských a podmořských organismů. Změna klimatu má dopad na přírodní prostředí ZZÚ a představuje hrozbu omezující tamější udržitelný rozvoj. K přizpůsobení se změně klimatu a ke zmírnění jejích dopadů v ZZÚ napomáhají opatření v oblasti ochrany biologické rozmanitosti a ekosystémových služeb, snižování rizika katastrof, udržitelného řízení přírodních zdrojů a podpory udržitelné energetiky. Přidružení by mělo usilovat o ochranu, obnovu a udržitelné využívání biologické rozmanitosti a ekosystémových služeb jakožto klíčových faktorů pro dosažení udržitelného rozvoje.
- (16) Vzhledem k významu boje proti změně klimatu v souladu se závazky Unie k provádění Pařížské dohody a cílů udržitelného rozvoje OSN přispěje tento program k začlenění opatření v oblasti klimatu do politik Unie a k dosažení celkového cíle 25 % výdajů v rámci rozpočtu EU na podporu cílů v oblasti klimatu. Očekává se, že akce podle tohoto programu přispějí 20 % ze svého celkového finančního krytí na cíle v oblasti klimatu. Relevantní akce budou identifikovány během provádění programu a znovu posouzeny v rámci hodnocení v polovině období a postupů přezkumu.
- (17) Ve vztazích mezi Unií a ZZÚ by měl být uznán významný podíl, kterým by ZZÚ mohly přispívat k plnění závazků EU vyplývajících z vícestranných environmentálních dohod.
- (18) Unie a ZZÚ uznávají obzvláštní význam vzdělávání a odborné přípravy jakožto páky pro udržitelný rozvoj ZZÚ.
- (19) Přidružení ZZÚ k Unii by mělo zohledňovat a podporovat zachování kulturní rozmanitosti a identity ZZÚ.
- (20) Obchod mezi Unií a ZZÚ a jejich spolupráce související s obchodem by měly přispívat k cíli udržitelného hospodářského, sociálního rozvoje a ochrany životního prostředí.
- (21) Toto rozhodnutí by mělo stanovit pružnější pravidla původu včetně nových možností pro kumulaci původu. Kumulace by měla být možná nejen se ZZÚ a zeměmi, s nimiž byla uzavřena dohoda o hospodářském partnerství (EPA), nýbrž za jistých okolností i pro produkty pocházející ze zemí, s nimiž Unie uplatňuje dohodu o volném obchodu, a s výhradou určitých podmínek také pro produkty, které jsou do Unie dováženy bez kvót a s nulovým clem v rámci unijního systému všeobecných celních preferencí. Tyto podmínky jsou nezbytné k tomu, aby se zabránilo obcházení obchodních opatření a u opatření pro kumulaci se zajistilo náležité fungování.
- (22) V zájmu dotčených hospodářských subjektů a správních úřadů v ZZÚ by se měly aktualizovat postupy pro vystavování osvědčení o původu ze ZZÚ. Náležitě by se měla aktualizovat rovněž ustanovení o správní spolupráci mezi Unií a ZZÚ.
- (23) Kromě toho je třeba stanovit i dostatečně podrobná ochranná a kontrolní opatření. Díky tomu by se příslušné orgány a hospodářské subjekty ZZÚ a Unie mohly spoléhat na jednoznačné a transparentní postupy a pravidla. V neposlední řadě je pak ve společném zájmu zajistit náležité uplatňování postupů a opatření umožňujících ZZÚ vyvážet zboží do EU s nulovým clem a bez kvót.
- (24) Vzhledem k cílům integrace a k vývoji světového obchodu v oblasti služeb a usazování je třeba podporovat rozvoj trhů se službami a investičních možností zlepšením přístupu služeb a

³¹ COM(2017) 623 final ze dne 24. 10. 2017.

³² COM(2017) 763 final ze dne 24. 10. 2017.

investic ze ZZÚ na trh Unie. Unie by v tomto ohledu měla ZZÚ nabídnout nejlepší možné zacházení, které nabízí jakémukoli jinému obchodnímu partnerovi prostřednictvím komplexních doložek nejvyšších výhod, přičemž by měla zámořským zemím a územím zajistit flexibilnější možnosti pro obchodní vztahy tím, že by omezila zacházení nabízené ze strany ZZÚ Unii na to, co se nabízí jiným obchodním velmocím.

- (25) Spolupráce v oblasti finančních služeb mezi Unií a ZZÚ by měla přispět k vybudování bezpečnějšího, zdravějšího a transparentnějšího finančního systému, který je zásadní pro posílení globální finanční stability a pro podporu udržitelného růstu. Úsilí v této oblasti by se mělo soustřeďovat na sbližování s mezinárodně dohodnutými normami a na sbližování právních předpisů ZZÚ s unijním *acquis* týkajícím se finančních služeb. Náležitá pozornost by se měla věnovat posilování správní kapacity orgánů ZZÚ, včetně orgánů v oblasti dohledu.
- (26) Finanční pomoc Unie by se měla zaměřit na oblasti, ve kterých má největší dopad s ohledem na její schopnost působit v globálním měřítku a reagovat na globální výzvy, jako je vymýcení chudoby, udržitelný rozvoj podporující začlenění nebo celosvětové prosazování demokracie, řádné správy věcí veřejných, lidských práv a právního státu, a s ohledem na její dlouhodobé a předvídatelné zapojení do rozvojové pomoci a její úlohu při koordinaci s členskými státy.
- (27) Finanční prostředky poskytnuté ZZÚ by se měly v zájmu efektivnosti, zjednodušení a uznání řídicích kapacit orgánů ZZÚ spravovat na základě recipročního partnerství. Orgány ZZÚ by navíc měly převzít odpovědnost za definování a provádění politik, na nichž se strany dohodnou jakožto na strategiích spolupráce. V rámci procesu programování a provádění je třeba zohlednit omezené administrativní a lidské zdroje ZZÚ.
- (28) Toto rozhodnutí stanoví finanční krytí pro přidružení ZZÚ k Unii (rozhodnutí o přidružení zámoří), které představuje pro Evropský parlament a Radu hlavní referenční částku během ročního rozpočtového procesu ve smyslu bodu 16 interinstitucionální dohody ze dne [---] mezi Evropským parlamentem, Radou a Komisí o rozpočtové kázní, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení.
- (29) Na toto rozhodnutí se vztahují horizontální finanční pravidla přijatá Evropským parlamentem a Radou na základě článku 322 Smlouvy o fungování Evropské unie. Tato pravidla jsou stanovena ve finančním nařízení a stanoví zejména postup pro sestavení a plnění rozpočtu prostřednictvím grantů, zadávání veřejných zakázek, cen a nepřímého plnění rozpočtu a pro kontrolu odpovědnosti účastníků finančních operací. Pravidla přijatá na základě článku 322 SFEU se týkají také ochrany rozpočtu Unie v případě všeobecných nedostatků, pokud jde o dodržování zásad právního státu v členských státech, neboť dodržování zásad právního státu je nezbytným předpokladem pro řádné finanční řízení a účinné financování z prostředků Unie.
- (30) Druhy financování a způsoby provádění podle tohoto rozhodnutí by měly být voleny na základě jejich schopnosti dosáhnout specifických cílů opatření a přinášet výsledky, při zohlednění zejména nákladů na kontroly, administrativní zátěže a očekávaného rizika neplnění. To by mělo zahrnovat zvážení používání jednorázových částek, paušálních sazeb a jednotkových nákladů, jakož i financování nesouvisejícího s náklady podle čl. 125 odst. 1 finančního nařízení.
- (31) Unie by měla usilovat o co nejúčinnější využití dostupných zdrojů k optimalizaci dopadu své vnější činnosti. Toho by mělo být dosaženo soudržností a doplňkovostí nástrojů financování vnější činnosti Unie, jakož i vytvořením synergií s dalšími politikami a programy Unie. Aby se maximalizoval dopad kombinovaných intervencí za účelem dosažení společného cíle, mělo by toto rozhodnutí umožnit kombinaci financování s dalšími programy Unie, pokud dané příspěvky nepokrývají stejné náklady.

- (32) Toto rozhodnutí by mělo v příslušných případech odkazovat na [nařízení o NDICI] (nástroj pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci) pro účely provádění spolupráce, a zajistit tak soudržnost při řízení jednotlivých nástrojů.
- (33) Za účelem zohlednění vývoje a změn v právních předpisech v oblasti cel a obchodu by měla být na Komisi přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování Evropské unie, pokud jde o obsah příloh II, III a IV, aby Komise mohla zanést tyto změny do tohoto rozhodnutí. Podle odstavců 22 a 23 interinstitucionální dohody ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů³³ je potřeba hodnotit tento program na základě informací shromážděných prostřednictvím zvláštních monitorovacích požadavků a zároveň omezit nadměrnou regulaci a administrativní zátěž, a to zejména pro členské státy. Tyto požadavky mohou případně zahrnovat měřitelné ukazatele jakožto základ pro hodnocení účinků tohoto programu v praxi. Je obzvláště důležité, aby Komise v rámci přípravné činnosti vedla odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni, a aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů³⁴. Zejména pak pro zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů v přenesené pravomoci Evropský parlament a Rada obdrží veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států a jejich odborníci mají automaticky přístup na zasedání skupin odborníků Komise, jež se přípravě aktů v přenesené pravomoci věnují.
- (34) Odkazy na nástroje pro vnější pomoc v článku 9 rozhodnutí Rady 2010/427/EU³⁵ by se měly považovat také za odkazy na toto rozhodnutí. Komise by měla zajistit, aby bylo toto rozhodnutí prováděno v souladu s úlohou ESVČ, jak je stanoveno v uvedeném rozhodnutí.
- (35) Za účelem zajištění jednotných podmínek pro provádění čl. 10 odst. 6 a čl. 16 odst. 8 přílohy II, článku 2 přílohy III a článků 5 a 6 přílohy IV tohoto rozhodnutí by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011.
- (36) V souladu s finančním nařízením, nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013³⁶, nařízením Rady (ES, Euratom) č. 2988/95³⁷, nařízením Rady (Euratom, ES) č. 2185/96³⁸ a nařízením Rady (EU) 2017/1939³⁹ mají být finanční zájmy Unie chráněny prostřednictvím účinných a přiměřených opatření, včetně prevence, odhalování, nápravy a vyšetřování nesrovnalostí, včetně podvodů, zpětného získávání ztracených, neoprávněně vyplacených či nesprávně použitých finančních prostředků a případného ukládání správních sankcí. Zejména může Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) provádět v souladu s nařízením (EU, Euratom) č. 883/2013 a nařízením (Euratom, ES) č. 2185/96 správní vyšetřování, včetně kontrol a inspekcí na místě, aby zjistil, zda nedošlo k podvodu, korupci nebo jinému protiprávnímu jednání poškozujícímu finanční zájmy Unie. V souladu s nařízením

³³ Interinstitucionální dohoda mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o zdokonalení tvorby právních předpisů ze dne 13. dubna 2016 (Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1).

³⁴ Tamtéž.

³⁵ Rozhodnutí Rady 2010/427/EU ze dne 26. července 2010 o organizaci a fungování Evropské služby pro vnější činnost (Úř. věst. L 201, 3.8.2010, s. 30).

³⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013 ze dne 11. září 2013 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nařízení Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Úř. věst. L 248, 18.9.2013, s. 1).

³⁷ Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ze dne 18. prosince 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství (Úř. věst. L 312, 23.12.1995, s. 1).

³⁸ Nařízení Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 ze dne 11. listopadu 1996 o kontrolách a inspekcích na místě prováděných Komisí za účelem ochrany finančních zájmů Evropských společenství proti podvodům a jiným nesrovnalostem (Úř. věst. L 292, 15.11.1996, s. 2).

³⁹ Nařízení Rady (EU) 2017/1939 ze dne 12. října 2017, kterým se provádí posílená spolupráce za účelem zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce (Úř. věst. L 283, 31.10.2017, s. 1).

(EU) 2017/1939 může Úřad evropského veřejného žalobce vyšetřovat a stíhat podvody a jiné trestné činy poškozující finanční zájmy Unie, jak je stanoveno ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371⁴⁰. V souladu s finančním nařízením musí všechny osoby nebo subjekty, které přijímají finanční prostředky Unie, plně spolupracovat při ochraně finančních zájmů Unie a udělit Komisi, úřadu OLAF, Úřadu evropského veřejného žalobce a Evropskému účetnímu dvoru (EÚD) nezbytná práva a potřebný přístup a zajistit, aby třetí osoby podílející se na vynakládání finančních prostředků Unie udělily rovnocenná práva. Z tohoto důvodu by dohody se třetími zeměmi a územími a s mezinárodními organizacemi a jakákoli smlouva nebo dohoda vyplývající z provádění tohoto rozhodnutí měly obsahovat ustanovení výslovně zmocňující Komisi, Účetní dvůr a OLAF k provádění auditů, kontrol na místě a inspekci v souladu s jejich příslušnými pravomocemi a zajišťující, aby třetí osoby podílející se na vynakládání finančních prostředků Unie udělily rovnocenná práva.

- (37) Rada by na základě tohoto rozhodnutí měla být schopna inovativně reagovat na všechny výše uvedené faktory, a to konzistentně a způsobem zvlášť nastaveným pro různé druhy situací,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

ČÁST I

OBEČNÁ USTANOVENÍ O PŘIDRUŽENÍ ZÁMOŘSKÝCH ZEMÍ A ÚZEMÍ K UNII

KAPITOLA 1

OBEČNÁ USTANOVENÍ

Článek 1

Předmět

1. Tímto rozhodnutím se zakládá přidružení zámořských zemí a území (dále též „ZZÚ“) k Unii (dále jen „přidružení“), které představuje partnerství založené na článku 198 SFEU, jež má podporovat udržitelný rozvoj v ZZÚ a šířit hodnoty a normy Unie v okolním světě.
2. Partnery přidružení jsou Unie, ZZÚ a členské státy, s nimiž jsou ZZÚ spojeny.
3. Toto rozhodnutí v článku 73 zavádí program financování pro přidružení všech ZZÚ na období let 2021 až 2027 (dále jen „program“). Stanoví cíle programu, formy financování z prostředků Unie a pravidla pro poskytování tohoto financování, jak je stanoveno v příloze I tohoto rozhodnutí.

Článek 2

Územní působnost

Přidružení se vztahuje na ZZÚ uvedené v příloze II SFEU.

⁴⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371 ze dne 5. července 2017 o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím nebo ohrožujícím finanční zájmy Unie (Úř. věst. L 198, 28.7.2017, s. 29).

Článek 3

Cíle, zásady a hodnoty

1. Přidružení ZZÚ k Unii se zakládá na sdílených cílech, zásadách a hodnotách ZZÚ, členských států, s nimiž jsou ZZÚ spojeny, a Unie.
2. Partneři uznávají právo každého z nich na určování svých politik a priorit pro udržitelný rozvoj, na stanovení vlastní úrovně ochrany v oblasti práce a životního prostředí na svém území a na přijímání či náležitou úpravu příslušných předpisů a politik v souladu se závazkem k plnění mezinárodně uznávaných norem a dohod. Usilují přitom o zajištění vysoké úrovně ochrany v oblasti životního prostředí a práce.
3. Při provádění tohoto rozhodnutí se partneři řídí zásadami transparentnosti, subsidiarity a potřebné účinnosti a věnují se stejnou měrou všem třem pilířům udržitelného rozvoje ZZÚ: hospodářskému rozvoji, sociálnímu rozvoji a ochraně životního prostředí.
4. Obecným cílem tohoto rozhodnutí je podpora hospodářského a sociálního rozvoje ZZÚ a navázání úzkých hospodářských vztahů mezi nimi a Unií jako celkem. Přidružení sleduje tento obecný cíl posilováním konkurenceschopnosti ZZÚ, zvyšováním jejich odolnosti, omezováním jejich ekonomické a environmentální zranitelnosti a podporou spolupráce mezi nimi a jinými partnery.
5. V souladu s čl. 3 odst. 5 a článkem 21 SEU jsou specifické cíle tohoto rozhodnutí tyto:
 - a) posilovat a podporovat spolupráci se ZZÚ;
 - b) podporovat Grónsko a spolupracovat s ním při řešení jeho největších problémů, jako je zvyšování úrovně vzdělání, a přispět ke kapacitě veřejné správy Grónska, aby mohla vytvářet a provádět vnitrostátní politiky.
6. Při sledování těchto cílů respektuje přidružení základní zásady jako svobodu, demokracii, lidská práva a základní svobody, právní stát, řádnou správu věcí veřejných a udržitelný rozvoj, které jsou všechny zámořským zemím a územím a členským státům, s nimiž jsou ZZÚ spojeny, společné.

Článek 4

Řízení přidružení

Přidružení řídí Komise a orgány ZZÚ, a je-li třeba, členské státy, s nimiž jsou ZZÚ spojeny, v souladu se svými příslušnými institucionálními, právními a finančními pravomocemi.

Článek 5

Společné zájmy, doplňkovost a priority

1. Přidružení je rámcem pro politický dialog a spolupráci v oblastech společného zájmu.
2. Přednost je dáвана spolupráci v oblastech společného zájmu, jako jsou například:
 - a) hospodářská diverzifikace ekonomik ZZÚ včetně jejich další integrace do světového a regionálního hospodářství; ve specifickém případě Grónska potřeba zvýšit kvalifikaci jeho pracovní síly;
 - b) podpora zelené a modré ekonomiky;
 - c) udržitelné řízení přírodních zdrojů včetně ochrany a udržitelného využívání biologické rozmanitosti a ekosystémových služeb;
 - d) zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se dopadům změny klimatu;

- e) podpora snižování rizika katastrof;
 - f) podpora spolupráce v oblasti výzkumu, inovací a vědy;
 - g) podpora sociálních, kulturních a hospodářských výměn mezi ZZÚ, jejich sousedy a jinými partnery;
 - h) otázky související s arktickou oblastí.
3. Cílem spolupráce v oblastech společného zájmu je podpora soběstačnosti ZZÚ a rozvoj jejich kapacit k definování, provádění a sledování strategií a politik uvedených v odstavci 2.

Článek 6 **Propagace přidružení**

1. S cílem upevnit vzájemné vztahy se Unie a ZZÚ snaží vnést přidružení ve známost mezi svými občany, a to zejména tím, že propagují prohlubování vztahů a rozvoj spolupráce mezi orgány, akademickou obcí, občanskou společností a podniky v ZZÚ na straně jedné a jejich partnery v Unii na straně druhé.
2. ZZÚ vynaloží úsilí o upevňování a podporu svých vztahů s Uníí jako celkem. Členské státy toto úsilí podpoří.

Článek 7 **Regionální spolupráce, regionální integrace a spolupráce s jinými partnery**

1. S výhradou článku 3 tohoto rozhodnutí podporuje přidružení ZZÚ v jejich úsilí o účast v příslušných mezinárodních, regionálních a/nebo subregionálních iniciativách pro spolupráci, jakož i v procesech regionální či subregionální integrace, a to v souladu s jejich vlastními ambicemi a ve shodě s cíli a prioritami vytyčenými příslušnými orgány ZZÚ.
2. Za tímto účelem si Unie a ZZÚ mohou vyměňovat informace a osvědčené postupy nebo v rámci účasti ZZÚ v regionálních a mezinárodních organizacích navazovat jakoukoli jinou formu úzké spolupráce a koordinace s jinými partnery, v příslušných případech prostřednictvím mezinárodních dohod.
3. Přidružení usiluje o podporu spolupráce mezi ZZÚ a jinými partnery v oblastech spolupráce vytyčených v částech II a III tohoto rozhodnutí. Cílem přidružení je v tomto směru podpora spolupráce mezi ZZÚ a nejvzdálenějšími regiony uvedenými v článku 349 SFEU a sousedními státy AKT a státy a územími mimo AKT. V zájmu dosažení tohoto cíle zlepší Unie koordinaci a využívání synergií mezi příslušnými programy Unie. Unie rovněž ve vhodných případech usiluje o přidružení ZZÚ ve svých instancích dialogu s jejich sousedními zeměmi, ať se jedná o státy AKT nebo státy nebo území mimo AKT, a s nejvzdálenějšími regiony.
4. Podpora účasti ZZÚ v příslušných organizacích pro regionální integraci se zaměřuje zejména:
 - a) na budování kapacit příslušných regionálních organizací a institucí, jejichž jsou ZZÚ členy;
 - b) na regionální či subregionální iniciativy, například na provádění odvětvových reformních politik týkajících se oblastí spolupráce vytyčených v částech II a III tohoto rozhodnutí;
 - c) na povědomí a znalosti ZZÚ o dopadech procesů regionální integrace v různých oblastech;
 - d) na účast ZZÚ na rozvoji regionálních trhů v rámci organizací pro regionální integraci;
 - e) na přeshraniční investice mezi ZZÚ a jejich sousedy.

Článek 8

Účast v evropských seskupeních pro územní spolupráci

V souvislosti s uplatňováním čl. 7 odst. 1, 2 a 3 tohoto rozhodnutí znamenají iniciativy pro spolupráci nebo jiné formy spolupráce rovněž to, že státní orgány, regionální a subregionální organizace, místní orgány a podle potřeby jiné veřejné a soukromé subjekty nebo instituce (včetně poskytovatelů veřejných služeb) ze ZZÚ se mohou účastnit evropských seskupení pro územní spolupráci (ESÚS), s výhradou pravidel a cílů spolupráce podle tohoto rozhodnutí a nařízení (EU) č. 1302/2013⁴¹ a v souladu s ujednáními použitelnými pro členský stát, s nímž je daná ZZÚ spojena.

Článek 9

Zvláštní zacházení

1. Přidružení zohledňuje různorodost ZZÚ, co se týče hospodářského rozvoje a kapacity k plnému využívání regionální spolupráce a regionální integrace uvedené v článku 7.
2. Zavede se zvláštní zacházení pro izolované ZZÚ.
3. Aby se izolovaným ZZÚ umožnilo překonat strukturální a jiné překážky jejich rozvoje, toto zvláštní zacházení bude přihlížet k jejich konkrétním obtížím, mimo jiné při určování objemu finanční pomoci a podmínek s ní spojených.
4. Za izolované ZZÚ se považuje Saint-Pierre a Miquelon.

KAPITOLA 2

SPOLUPRÁCE

Článek 10

Obecný přístup

1. Přidružení se zakládá na obšírném dialogu a konzultacích o otázkách společného zájmu mezi ZZÚ, členskými státy, s nimiž jsou ZZÚ spojeny, Komisí a v příslušných případech i Evropskou investiční bankou (EIB).
2. ZZÚ vedou v příslušných případech dialog a konzultace s orgány a subjekty, jako jsou:
 - a) příslušné místní a jiné orgány veřejné správy;
 - b) hospodářští a sociální partneři;
 - c) veškeré jiné vhodné subjekty zastupující občanskou společnost, jako jsou partneři v oblasti životního prostředí, nevládní organizace a subjekty zabývající se prosazováním rovnosti žen a mužů.

Článek 11

Aktéři spolupráce

1. Aktéry spolupráce v ZZÚ jsou:
 - a) vládní orgány ZZÚ;

⁴¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1302/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se mění nařízení (ES) č. 1082/2006 o evropském seskupení pro územní spolupráci (ESÚS), pokud jde o vyjasnění, zjednodušení a zlepšení zřizování a fungování takovýchto seskupení (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 303).

- b) místní orgány v ZZÚ;
 - c) poskytovatelé veřejných služeb a organizace občanské společnosti, například sociální, podnikatelská a odborová sdružení a sdružení zaměstnavatelů a místní, národní nebo mezinárodní nevládní organizace;
 - d) regionální a subregionální organizace.
2. Členské státy, s nimiž jsou ZZÚ spojeny, sdělí Komisi, o které vládní a místní orgány uvedené v odst. 1 písm. a) a b) jde.

Článek 12

Úkoly nevládních aktérů

1. Nevládní aktéři mohou zastávat úlohu při výměně informací a při konzultacích o spolupráci, a zejména při přípravě a provádění pomoci, projektů nebo programů spolupráce. K provádění takových projektů či programů na ně mohou být přeneseny pravomoci k finančnímu řízení za účelem podpory iniciativ pro místní rozvoj.
2. Nevládní aktéři způsobí k decentralizovanému řízení projektů nebo programů se určí na základě dohody mezi orgány ZZÚ, Komisí a členskými státy, s nimiž jsou ZZÚ spojeny, s přihlédnutím k danému předmětu, jejich odborným znalostem a oblasti činnosti. K určení dojde v každé zámořské zemi či na každém zámořském území v rámci obšírného dialogu a konzultací uvedených v článku 10.
3. Cílem přidružení je přispět k úsilí ZZÚ o posílení organizací občanské společnosti, zejména co se týče jejich zakládání a rozvoje, a o vypracování potřebných opatření, která jim umožní zapojovat se do koncepce, provádění a hodnocení rozvojových strategií a programů.

KAPITOLA 3

INSTITUCIONÁLNÍ RÁMEC PŘIDRUŽENÍ

Článek 13

Zásady dialogu

1. Unie, ZZÚ a členské státy, s nimiž jsou ZZÚ spojeny, pravidelně vedou komplexní a politický dialog.
2. Dialog se vede v plném souladu s příslušnými institucionálními, právními a finančními pravomocemi Unie, ZZÚ a členských států, s nimiž jsou ZZÚ spojeny. Dialog je veden pružně. Dialog může být formální či neformální, na příslušné úrovni nebo v příslušném formátu a je veden v mezích rámce uvedeného v článku 14.
3. Dialog umožňuje ZZÚ plnou účast na provádění přidružení.
4. Dialog se zaměřuje mimo jiné na konkrétní politické otázky společného zájmu nebo obecného významu pro dosažení cílů přidružení.
5. Dialog s Grónskem zejména poskytne základ pro rozsáhlou spolupráci a dialog v oblastech, které se týkají mimo jiné energie, změny klimatu a životního prostředí, přírodních zdrojů, včetně surovin a rybích populací, námořní dopravy, výzkumu a inovací a také arktické dimenze uvedených otázek.

Článek 14
Instance přidružení

1. Pro přidružení se stanoví následující instance dialogu:
 - a) fórum ZZÚ-EU pro dialog (dále jen „fórum ZZÚ-EU“) s každoročními schůzkami orgánů ZZÚ, zástupců členských států a Komise. Fóra ZZÚ-EU se v příslušných případech účastní členové Evropského parlamentu, zástupci EIB a zástupci nejvzdálenějších regionů;
 - b) Komise, ZZÚ a členské státy, s nimiž jsou ZZÚ spojeny, pravidelně vedou třístranné konzultace. Tyto konzultace se konají alespoň třikrát do roka z podnětu Komise nebo na žádost ZZÚ a členských států, s nimiž jsou ZZÚ spojeny;
 - c) na základě dohody mezi ZZÚ, členskými státy, s nimiž jsou ZZÚ spojeny, a Komisí se zřídí pracovní skupiny plnící úlohu poradních subjektů, které budou sledovat provádění přidružení a které budou mít formu odpovídající řešeným otázkám. Tyto pracovní skupiny mohou být svolány na žádost Komise, členského státu nebo ZZÚ. Zajišťují technické diskuse o záležitostech, jež jsou pro ZZÚ a členské státy, s nimiž jsou ZZÚ spojeny, obzvláště důležité, a doplňují tak práci odváděnou v rámci fóra ZZÚ-EU a/nebo v rámci třístranných konzultací.
2. Fóru ZZÚ-EU, třístranným konzultacím a pracovním skupinám předsedá Komise, která rovněž plní úlohu jejich sekretariátu.

ČÁST II

OBLASTI SPOLUPRÁCE PRO UDRŽITELNÝ ROZVOJ V RÁMCI PŘIDRUŽENÍ

KAPITOLA 1

ENVIRONMENTÁLNÍ OTÁZKY, ZMĚNA KLIMATU, OCEÁNY A SNIŽOVÁNÍ RIZIKA KATASTROF

Článek 15

Obecné zásady

V rámci přidružení se může spolupráce v oblasti životního prostředí, změny klimatu a snižování rizika katastrof týkat:

- a) podpory ZZÚ v jejich snaze definovat a provádět politiky, strategie, akční plány a opatření;
- b) podpory ZZÚ v jejich úsilí o integraci do regionálních sítí a iniciativ;
- c) propagování udržitelného a účinného využívání zdrojů a vybízení k oddělení hospodářského růstu od poškozování životního prostředí a
- d) podpory úsilí ZZÚ působit jako regionální uzly a centra excelence.

Článek 16

Udržitelné řízení a ochrana biologické rozmanitosti a ekosystémových služeb

Spolupráce v oblasti udržitelného řízení a ochrany biologické rozmanitosti a ekosystémových služeb se může v rámci přidružení týkat:

- a) podpory vyhlášení chráněných podmořských a suchozemských oblastí a jejich účinné správy, jakož i zlepšování správy chráněných oblastí již existujících;
- b) vybízení k udržitelnému řízení podmořských a suchozemských zdrojů přispívajícímu k ochraně druhů, stanovišť a ekosystémových funkcí mimo chráněné oblasti, zejména ohrožených, zranitelných a vzácných druhů;
- c) posilování ochrany a udržitelného využívání rozmanitosti suchozemských a podmořských organismů a ekosystémů, a to prostřednictvím:
 - i) řešení problematiky změny klimatu z hlediska širšího ekosystému udržováním zdravých a odolných ekosystémů a podporou zelené a modré infrastruktury a často mnohonásobně přínosných ekosystémových přístupů k přizpůsobování se změně klimatu a ke zmírňování jejích dopadů;
 - ii) posilování kapacit v místním, regionálním a/nebo mezinárodním měřítku podporou výměny informací, poznatků a osvědčených postupů mezi všemi zúčastněnými stranami včetně orgánů veřejné správy, vlastníků půdy, soukromého sektoru, výzkumných pracovníků a občanské společnosti;

- iii) podpory stávajících programů na ochranu přírody a souvisejících snah v chráněných oblastech a mimo ně;
- iv) rozšiřování znalostní základny a zaplňování stávajících mezer včetně vyčíslování hodnoty ekosystémových funkcí a služeb;
- d) podpory a usnadňování regionální spolupráce za účelem řešení otázek, jako jsou nepůvodní invazní druhy nebo dopady změny klimatu;
- e) vyvíjení mechanismů k navýšení zdrojů včetně plateb za ekosystémové služby.

Článek 17

Udržitelné obhospodařování lesů

Spolupráce v oblasti udržitelného obhospodařování lesů se v rámci přidružení může týkat podpory ochrany a udržitelného obhospodařování lesů včetně jejich úlohy, pokud jde o ochranu životního prostředí před erozí a omezování desertifikace, jakož i zalesňování a řízeného vývozu dřeva.

Článek 18

Integrované řízení pobřežních zón

V rámci přidružení se spolupráce v oblasti integrovaného řízení pobřežních zón může týkat:

- a) podpory ZZÚ v jejich úsilí o účinné a udržitelné řízení mořských a pobřežních zón prostřednictvím definování strategických a integrovaných přístupů k plánování a řízení těchto zón;
- b) navozování souladu mezi hospodářskými a sociálními činnostmi, jako jsou rybolov a akvakultura, cestovní ruch, námořní doprava i zemědělství, a potenciálem, který skýtají mořské a pobřežní zóny z hlediska obnovitelných zdrojů energie a surovin, s přihlédnutím k dopadům změny klimatu a činnosti člověka.

Článek 19

Oceány

1. V rámci přidružení se spolupráce v oblasti mezinárodní správy oceánů může týkat:
 - a) prohlubování dialogu o otázkách společného zájmu v této oblasti;
 - b) podpory poznatků o moři, mořské biotechnologie, energie z oceánů, dohledu nad mořským prostředím, řízení pobřežních zón a řízení založeného na ekosystémovém přístupu;
 - c) podpory integrovaných přístupů na mezinárodní úrovni;
 - d) aktivní podpory řádné správy, osvědčených postupů a zodpovědného řízení rybolovu při zachovávaní a udržitelném řízení rybích populací, včetně rybích populací společného zájmu a rybích populací řízených regionálními správními organizacemi pro rybolov;
 - e) dialogu a spolupráce souvisejících s ochranou rybích populací včetně opatření za účelem boje proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu a účinné spolupráce v rámci regionálních správních organizací pro rybolov a mimo ně. Do dialogu a spolupráce jsou zahrnuty kontrolní a inspekční systémy, pobídky a povinnosti v zájmu účinnějšího řízení rybolovu a pobřežního prostředí v dlouhodobém horizontu.
2. V rámci přidružení, přičemž se zajistí soulad a doplňkovost se stávajícími dohodami o partnerství v oblasti rybolovu, se spolupráce uvedená v odst. 1 písm. d) a e) zakládá na těchto zásadách:

- a) závazku k zodpovědnému řízení rybolovu a k uplatňování zodpovědných rybolovných postupů;
- b) zdržení se opatření nebo činností, jež nejsou v souladu se zásadami udržitelného využívání rybolovných zdrojů;
- c) s přihlédnutím ke stávajícím či budoucím dvoustranným dohodám o partnerství v oblasti rybolovu mezi Uníí a ZZÚ se Unie a ZZÚ snaží vést pravidelné vzájemné konzultace o ochraně a řízení živých mořských zdrojů a vyměňovat si informace o aktuálním stavu zdrojů v rámci příslušných instancí přidružení uvedených v článku 14.

Článek 20

Udržitelné vodní hospodářství

1. Unie a ZZÚ mohou v rámci přidružení spolupracovat v oblasti udržitelného vodního hospodářství na vodní politice a budování institucí, na ochraně vodních zdrojů, na problematice zásobování venkova a měst vodou pro domácnosti, průmysl a zemědělství, na problematice skladování a distribuce vody, řízení vodních zdrojů a nakládání s odpadními vodami.
2. V odvětví vodovodů a kanalizací je třeba věnovat zvláštní pozornost dostupnosti pitné vody a kanalizačních služeb v oblastech s nedostatečnou obsluhou a v oblastech obzvlášť vystavených přírodním katastrofám, neboť jejich dostupnost přímo přispívá k rozvoji lidských zdrojů zlepšením zdravotního stavu a zvýšením produktivity.
3. Spolupráce v těchto oblastech se řídí zásadou, že stálá potřeba rozšířit poskytování základních vodovodních a kanalizačních služeb na městské i venkovské obyvatelstvo se musí řešit environmentálně udržitelným způsobem.

Článek 21

Nakládání s odpady

V rámci přidružení se spolupráce v oblasti nakládání s odpady může týkat podpory uplatňování osvědčených environmentálních postupů při všech souvisejících činnostech včetně omezování vzniku odpadů, recyklace nebo jiných postupů využití, například energetického využití a likvidace odpadů.

Článek 22

Energie

V rámci přidružení se spolupráce v oblasti udržitelné energetiky může týkat:

- a) udržitelné výroby energie, jejího přenosu a přístupu k ní, zejména pak rozvoje, podpory, využívání a akumulace udržitelné nízkouhlíkové energie z obnovitelných zdrojů;
- b) politik a předpisů v oblasti energetiky, především formulování politik a přijímání předpisů zaručujících cenově dostupné a udržitelné sazby za energie;
- c) energetické účinnosti, zejména rozvoje a zavádění norem pro energetickou účinnost a zavádění opatření v zájmu energetické účinnosti v různých sektorech (průmyslovém, obchodním, veřejném a v domácnostech), a doprovodných vzdělávacích či osvětových činností;
- d) dopravy, především pak rozvoje, podpory a využívání ekologicky šetrnějších prostředků ve veřejné a soukromé dopravě, například vozidel na hybridní, elektrický či vodíkový pohon, a dále také programů pro spolujízdu a pro cykloprahu;

- e) územního plánování a výstavby, zejména podpory a zavádění přísných norem environmentální kvality a nízké energetické náročnosti v urbanistickém plánování a výstavbě, a
- f) cestovního ruchu, především podpory energeticky soběstačné infrastruktury (založené na energii z obnovitelných zdrojů) a/nebo infrastruktury pro zelený cestovní ruch.

Článek 23

Suroviny

V rámci přidružení se spolupráce v oblasti surovin, včetně vzácných zemin, může týkat podporování sektoru surovin, jenž je udržitelný, pokud jde o všechny činnosti související s těžbou, a jehož cílem je:

- a) účinné využívání zdrojů;
- b) prosazování recyklace;
- c) rozvoj a posílení ochrany životního prostředí;
- d) manipulace a využití šetrné k životnímu prostředí;
- e) posílení kapacit, odborné přípravy, inovací, výzkumu a podnikatelských opatření v oblasti využívání a těžby surovin na místní, regionální a celostátní úrovni.

Článek 24

Změna klimatu

V rámci přidružení je cílem spolupráce v oblasti změny klimatu podpora iniciativ ZZÚ souvisejících se zmírňováním změny klimatu a s přizpůsobováním se jejím nepříznivým dopadům a může zahrnovat:

- a) sběr důkazů; vytipování nejvýznamnějších rizik a územních, regionálních a/nebo mezinárodních akcí, plánů nebo opatření za účelem přizpůsobení se změně klimatu nebo zmírnění jejích nepříznivých dopadů;
- b) přispívání k úsilí partnerských zemí dostát svým závazkům v oblasti změny klimatu v souladu s Pařížskou dohodou;
- c) zapracovávání problematiky přizpůsobování se změně klimatu a zmírňování dopadů změny klimatu do veřejných politik a strategií;
- d) rozpracovávání a určování statistických údajů a ukazatelů jakožto zásadních nástrojů pro tvorbu a provádění politiky a
- e) podporu ZZÚ v jejich účasti v regionálním a mezinárodním dialogu v zájmu posílení spolupráce, včetně výměny poznatků a zkušeností.

Článek 25

Snižování rizika katastrof

V rámci přidružení se spolupráce v oblasti snižování rizika katastrof může týkat:

- a) rozvíjení nebo zdokonalování systémů, včetně infrastruktur, pro prevenci katastrof a pro připravenost na ně včetně systémů pro předpovídání a včasné varování v zájmu omezení důsledků katastrof;
- b) prohlubování vědomostí o ohroženosti katastrofami a rozvoje stávajících kapacit pro reakci v ZZÚ a v regionech, kde se nacházejí;

- c) posilování zavedených opatření pro prevenci katastrof a pro připravenost na ně na místní, celostátní a regionální úrovni;
- d) zvyšování kapacit pro reakci dotčených aktérů v zájmu jejich lepší koordinovanosti, efektivity a účinnosti;
- e) zlepšování způsobu, jakým se obyvatelstvu poskytují informace a jakým se zvyšuje jeho povědomí o ohroženosti, prevenci, přípravě a reakci v případě katastrof, přičemž patřičnou pozornost je třeba věnovat zvláštním potřebám osob se zdravotním postižením;
- f) prohlubování spolupráce mezi klíčovými aktéry zapojenými do civilní ochrany a
- g) podpory ZZÚ v účasti v regionálních, evropských a/nebo mezinárodních instancích v zájmu pravidelnější výměny informací a v zájmu užší spolupráce mezi různými partnery v případě katastrof.

KAPITOLA 2

PŘÍSTUPNOST

Článek 26 **Obecné cíle**

1. V rámci přidružení je cílem spolupráce v oblasti přístupnosti:
 - a) zajistit lepší přístup ZZÚ ke světovým dopravním sítím a
 - b) zajistit lepší přístup ZZÚ k informačním a komunikačním technologiím a službám.
2. Spolupráce v oblasti uvedené v odstavci 1 se může týkat:
 - a) tvorby politiky a budování institucí;
 - b) silniční, železniční, letecké, námořní nebo vnitrozemské vodní dopravy a
 - c) skladovacích prostor v námořních přístavech a na letištích.

Článek 27 **Námořní doprava**

1. V rámci přidružení je cílem spolupráce v oblasti námořní dopravy rozvoj a podpora účinných a nákladově efektivních služeb námořní dopravy v ZZÚ a spolupráce se může týkat:
 - a) podpory účinné přepravy nákladů za hospodářsky a obchodně životaschopné sazby;
 - b) usnadnění většího zapojení ZZÚ do mezinárodních přepravních služeb;
 - c) podpory regionálních programů;
 - d) podpory místního soukromého sektoru v zapojování do přepravní činnosti a
 - e) rozvoje infrastruktury.
2. Unie a ZZÚ podporují bezpečnost přepravy, bezpečnost posádek a prevenci znečištění.
3. Unie a ZZÚ podporují námořní bezpečnost a zabezpečení, ochranu mořského prostředí, životní a pracovní podmínky na palubě v souladu s příslušnými mezinárodními úmluvami a legislativním rámcem EU.

Článek 28
Letecká doprava

V rámci přidružení se spolupráce v oblasti letecké dopravy může týkat:

- a) reformy a modernizace letecké dopravy v ZZÚ;
- b) podpory rentability a konkurenceschopnosti letecké dopravy v ZZÚ;
- c) usnadnění investic a účasti soukromého sektoru a
- d) propagace výměny poznatků a osvědčených podnikatelských postupů.

Článek 29
Bezpečnost a zabezpečení letecké dopravy

V rámci přidružení je cílem spolupráce v oblasti bezpečnosti a zabezpečení letecké dopravy podpora ZZÚ v jejich úsilí o dodržování příslušných norem EU a mezinárodních norem a spolupráce se může týkat například:

- a) zavádění systému bezpečnosti letectví EU a v příslušných případech mezinárodních norem;
- b) provádění bezpečnostních kontrol na letištích a posílení kapacity orgánů civilního letectví k řízení veškerých aspektů provozní bezpečnosti, za které odpovídají, a
- c) rozvoje infrastruktury a lidských zdrojů.

Článek 30
Služby informačních a komunikačních technologií

V rámci přidružení je cílem spolupráce v oblasti služeb informačních a komunikačních technologií (IKT) podněcovat v ZZÚ inovace, hospodářský růst a zlepšování každodenního života občanů a podniků, včetně podpory přístupnosti pro osoby se zdravotním postižením. Spolupráce se zaměřuje zejména na posilování regulační kapacity ZZÚ a může podporovat rozmach sítí a služeb IKT následujícími opatřeními:

- a) vytvořením předvídatelného právního prostředí, které bude udržovat krok s technickým vývojem, stimulovat růst a inovace a podporovat hospodářskou soutěž a ochranu spotřebitele;
- b) dialogem o rozličných aspektech politiky, co se týče podpory a sledování informační společnosti;
- c) výměnou informací o normách a o problematice interoperability;
- d) podporou spolupráce v oblasti výzkumu IKT a v oblasti výzkumné infrastruktury založené na IKT;
- e) rozvojem služeb a aplikací v oblastech se silným dopadem na společnost.

KAPITOLA 3

VÝZKUM A INOVACE

Článek 31

Spolupráce v oblasti výzkumu a inovací

V rámci přidružení se spolupráce v oblasti výzkumu a inovací může týkat vědy, energie, změny klimatu, odolnosti proti katastrofám, přírodních zdrojů včetně surovin a udržitelného využívání živých zdrojů.

Může zahrnovat také technologie včetně informačních a komunikačních technologií s cílem přispívat k udržitelnému rozvoji ZZÚ a podporovat úlohu ZZÚ jako regionálních uzlů a center excelence, jakož i jejich průmyslovou konkurenceschopnost. Spolupráce se může konkrétně týkat:

- a) dialogu, koordinace a navozování synergií mezi politikami a iniciativami ZZÚ a Unie týkajícími se vědy, techniky a inovací;
- b) tvorby politiky a budování institucí v ZZÚ a společných akcí na místní, celostátní nebo regionální úrovni v zájmu rozvoje vědeckých, technických a inovačních činností a jejich aplikace;
- c) spolupráce mezi právními subjekty ze ZZÚ, Unie, členských států a třetích zemí;
- d) účast jednotlivých výzkumných pracovníků, výzkumných institucí a právních subjektů ze ZZÚ v evropských rámcových programech pro výzkum a inovace a Programu pro konkurenceschopnost podniků a malých a středních podniků (COSME), a také jejich propojení s již podporovanými činnostmi těchto programů s cílem zajistit doplňkovost činností, a
- e) odborné přípravy, mezinárodní mobility a výměn výzkumných pracovníků ze ZZÚ.

KAPITOLA 4

MLÁDEŽ, VZDĚLÁVÁNÍ, ODBORNÁ PŘÍPRAVA, ZDRAVÍ, ZAMĚSTNANOST, SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ, BEZPEČNOST POTRAVIN A POTRAVINOVÉ ZABEZPEČENÍ

Článek 32

Mládež

- 1. Unie zajistí, aby se fyzické osoby ze ZZÚ, jak jsou vymezeny v článku 50, mohly účastnit unijních iniciativ týkajících se mládeže na stejném základě jako státní příslušníci členských států.
- 2. Přidružení usiluje o upevňování vazeb mezi mladými lidmi žijícími v ZZÚ a v Unii, a to mimo jiné propagací studijní mobility mládeže ze ZZÚ, jakož i podporou vzájemného porozumění mezi mladými lidmi.

Článek 33
Vzdělávání a odborná příprava

1. V rámci přidružení se spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy může týkat:
 - a) poskytování vysoce kvalitního inkluzivního vzdělávání na úrovni základního, středního a vysokého školství a v oblasti odborného vzdělávání a přípravy a
 - b) podpory ZZÚ při definování a provádění politik v oblasti vzdělávání a odborné přípravy.
2. Unie zajistí, aby se fyzické osoby ze ZZÚ, jak jsou vymezeny v článku 50, mohly účastnit unijních iniciativ v oblasti vzdělávání a odborné přípravy na stejném základě jako státní příslušníci členských států.
3. Unie zajistí, aby se vzdělávací subjekty a instituce ze ZZÚ mohly účastnit unijních iniciativ pro spolupráci souvisejících se vzděláváním na stejném základě jako subjekty a instituce členských států nabízející vzdělávání a odbornou přípravu.

Článek 34
Zaměstnanost a sociální politika

1. Unie a ZZÚ udržují dialog v oblasti zaměstnanosti a sociální politiky v zájmu přispění k hospodářskému a sociálnímu rozvoji ZZÚ a k podpoře důstojné práce v ZZÚ a v regionech, kde se nacházejí. Tento dialog také usiluje o podporu orgánů ZZÚ v jejich snaze o rozpracování politik a právních předpisů v této oblasti.
2. Dialog spočívá především ve výměně informací a osvědčených postupů, co se týče politik a právních předpisů v oblasti zaměstnanosti a sociální politiky, které jsou ve společném zájmu Unie a ZZÚ. V tomto směru se bere v úvahu problematika jako rozvíjení dovedností, sociální ochrana, sociální dialog, rovné příležitosti, zákaz diskriminace a přístupnost pro osoby se zdravotním postižením, bezpečnost a ochrana zdraví při práci a jiné pracovní normy.

Článek 35
Veřejné zdraví, bezpečnost potravin a potravinové zabezpečení

V rámci přidružení usiluje spolupráce v oblasti veřejného zdraví a bezpečnosti potravin mimo jiné o omezení zatížení přenosnými a nepřenosnými nemocemi a konkrétně o rozvoj, posílení a udržování kapacity ZZÚ pro epidemiologický dozor, sledování vážných přeshraničních zdravotních hrozeb, včasné varování před těmito hrozbami, posouzení rizik a reakce na tyto hrozby, a to mimo jiné těmito opatřeními:

- a) akcemi k posílení připravenosti a plánování reakce na mimořádné události související se zdravotními hrozbami, jako je výskyt infekčních nemocí, včetně prostřednictvím provádění mezinárodních zdravotnických předpisů, zajištění interoperability mezi zdravotnictvím a dalšími sektory a kontinuálního poskytování kritických služeb a produktů;
- b) budováním kapacit prostřednictvím posilování sítí hygienických stanic na regionální úrovni, prostřednictvím usnadňování výměny informací mezi odborníky a prostřednictvím podporování odpovídající odborné přípravy, včetně v oblasti bezpečnosti potravin;
- c) vyvíjením nástrojů a komunikačních platforem, včetně systémů včasného varování, jakož i programů elektronického vzdělávání zvláště uzpůsobených konkrétním potřebám ZZÚ;
- d) akcemi k prevenci a omezování výskytu onemocnění z potravin a k řešení otázek bezpečnosti potravin a potravinového zabezpečení;

- e) akcemi k omezení zatížení nepřenosnými nemocemi v rámci dosažení cílů udržitelného rozvoje.

KAPITOLA 5

KULTURA A CESTOVNÍ RUCH

Článek 36

Kulturní výměny a dialog

1. V rámci přidružení se spolupráce v oblasti kulturních výměn a dialogu může týkat:
 - a) samostatného rozvoje ZZÚ v rámci procesu zaměřeného na lidi samotné a ukotveného v kultuře každého národa;
 - b) podporování politik a opatření přijímaných příslušnými orgány ZZÚ v zájmu rozvoje jejich lidských zdrojů, v zájmu posílení jejich vlastních tvůrčích kapacit a v zájmu podpory jejich kulturní identity;
 - c) zapojování obyvatelstva do procesu rozvoje;
 - d) prohlubování vzájemného porozumění a podporování výměn informací o kulturní a audiovizuální problematice prostřednictvím dialogu.
2. Unie a ZZÚ v rámci spolupráce usilují o podněcování vzájemných kulturních výměn, a to prostřednictvím:
 - a) spolupráce mezi kulturními a kreativními odvětvími všech partnerů;
 - b) podporování pohybu kulturních a kreativních děl a subjektů mezi stranami;
 - c) spolupráce v oblasti politiky za účelem rozvoje politik, inovací, získávání publika a nových podnikatelských modelů.

Článek 37

Audiovizuální spolupráce

1. V rámci přidružení usiluje spolupráce v audiovizuální oblasti o vzájemnou podporu audiovizuální produkce, a to prostřednictvím:
 - a) spolupráce a výměn mezi subjekty činnými v oblasti rozhlasového a televizního vysílání;
 - b) podpory výměny audiovizuálních děl;
 - c) výměny informací a názorů ohledně audiovizuální politiky a politiky rozhlasového a televizního vysílání a regulačního rámce mezi příslušnými orgány;
 - d) podpory navštěvování mezinárodních akcí pořádaných na území stran i ve třetích zemích a účasti na nich.
2. Audiovizuální díla vznikající v koprodukcí mají nárok na výhody z veškerých režimů pro podporu místního nebo regionálního kulturního obsahu zavedených v Unii, v ZZÚ a v členských státech, s nimiž jsou ZZÚ spojeny.

Článek 38 **Scénická umění**

V rámci přidružení se spolupráce v oblasti scénického umění může týkat:

- a) usnadňování intenzivnějších kontaktů mezi umělci věnujícími se scénické tvorbě prostřednictvím odborných výměn a přípravy, včetně účasti na konkurzech, rozvíjení sítí a podpory jejich vytváření;
- b) podporování společných produkcí mezi producenty z jednoho či několika členských států Unie a z jedné či několika ZZÚ a
- c) podporování rozvoje mezinárodních norem v oblasti divadelních technologií a využívání jevištních znaků, a to i prostřednictvím příslušných normalizačních orgánů.

Článek 39 **Ochrana kulturního dědictví a historických památek**

V rámci přidružení usiluje spolupráce v oblasti ochrany hmotného i nehmotného kulturního dědictví a historických památek o podporu výměn poznatků a osvědčených postupů prostřednictvím:

- a) výměn odborníků;
- b) spolupráce na odborné přípravě;
- c) uvědomování místní veřejnosti a
- d) poradenství ohledně ochrany historických památek a chráněných míst a ohledně legislativy a provádění opatření souvisejících s kulturním dědictvím, zejména pokud jde o zapojování problematiky ochrany do místního života.

Článek 40 **Cestovní ruch**

V rámci přidružení může spolupráce v oblasti cestovního ruchu zahrnovat:

- a) opatření zaměřená na vymezení, přizpůsobení a rozvoj udržitelných politik v oblasti cestovního ruchu;
- b) opatření a akce zaměřené na rozvoj a podporu udržitelného cestovního ruchu;
- c) opatření zaměřená na začlenění udržitelného cestovního ruchu do společenského, kulturního a hospodářského života občanů ZZÚ.

KAPITOLA 6

BOJ PROTI ORGANIZOVANÉ TRESTNÉ ČINNOSTI

Článek 41

Boj proti organizované trestné činnosti, obchodu s lidmi, pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí, terorismu a korupci

1. Spolupráce v oblasti boje proti organizované trestné činnosti může v rámci přidružení zahrnovat:

- a) vývoj inovativních a účinných prostředků policejní a justiční spolupráce, včetně spolupráce s dalšími zúčastněnými stranami (například občanskou společností), pro předcházení organizované trestné činnosti, obchodu s lidmi, pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí, terorismu a korupci a pro boj proti nim a
 - b) podporu v zájmu zefektivnění politik ZZÚ pro předcházení organizované trestné činnosti, obchodu s lidmi, pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí, terorismu a korupci a pro boj proti nim, pro předcházení výrobě, distribuci a obchodu s omamnými a psychotropními látkami všeho druhu a pro boj proti nim, jakož i pro prevenci a omezování užívání drog a újmy či škod s ním spojených, jež bude přihlížet k práci, kterou v těchto oblastech odvádějí mezinárodní organizace, a jež bude mít mimo jiné následující formy:
 - i) formu odborné přípravy a budování kapacit pro předcházení organizované trestné činnosti včetně obchodu s lidmi, pohlavního zneužívání a pohlavního vykořisťování dětí, terorismu a korupce a pro boj proti nim;
 - ii) formu protidrogové prevence včetně odborné přípravy, vzdělávání a propagace zdraví a formu léčby a rehabilitace závislých uživatelů drog včetně projektů pro opětovné začleňování závislých uživatelů drog do pracovního a společenského života;
 - iii) formu vypracovávání účinných opatření pro vymáhání práva;
 - iv) formu technické, finanční a administrativní výpomoci při vypracovávání účinných politik a právních předpisů proti obchodu s lidmi, zejména pokud jde o osvětové kampaně, mechanismy předávání obětí příslušným specialistům a systémy ochrany obětí, se zapojením všech příslušných zúčastněných stran a občanské společnosti;
 - v) formu technické, finanční a administrativní výpomoci při prevenci, léčbě a omezování zdravotních dopadů spojených s užíváním drog;
 - vi) formu technické výpomoci v zájmu podpory rozpracovávání právních předpisů a politiky proti pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí a
 - vii) formu technické výpomoci a odborné přípravy v zájmu podpory budování kapacit a podpory dodržování mezinárodních protikorupčních norem, zejména norem stanovených v Úmluvě OSN proti korupci.
2. V rámci přidružení spolupracují ZZÚ s Unií v souladu s článkem 70 v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu.

ČÁST III

OBCHOD A SPOLUPRÁCE SOUVISEJÍCÍ S OBCHODEM

HLAVA I OBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 42 Specifické cíle

Obecným cílem obchodu a s obchodem související spolupráce mezi Unií a ZZÚ je:

- a) podpořit hospodářský a sociální rozvoj ZZÚ navázáním úzkých hospodářských vztahů mezi nimi a Unií jako celkem;
- b) podnítit účinnou integraci ZZÚ do regionálního a světového hospodářství a rozvoj obchodu se zbožím a službami;
- c) podpořit ZZÚ v tvorbě příznivého investičního prostředí v zájmu posílení jejich sociálního a hospodářského rozvoje;
- d) podpořit stabilitu, solidnost a transparentnost globálního finančního systému a řádnou daňovou správu;
- e) podpořit diverzifikaci hospodářství ZZÚ;
- f) posílit schopnosti ZZÚ tvořit a provádět politiky potřebné pro rozvoj jejich obchodu se zbožím a službami;
- g) posílit vývozní a obchodní kapacity ZZÚ;
- h) v příslušných případech podpořit ZZÚ v úsilí o sladění nebo sblížení jejich místních právních předpisů s právními předpisy Unie;
- i) nabídnout příležitosti pro cílenou spolupráci a dialog s Unií na poli obchodu a v oblastech s ním spojených.

HLAVA II REŽIMY PRO OBCHOD SE ZBOŽÍM A SLUŽBAMI A PRO USAZOVÁNÍ

KAPITOLA 1

REŽIMY PRO OBCHOD SE ZBOŽÍM

Článek 43 Volný přístup pro původní zboží

1. Produkty pocházející ze ZZÚ se dovážejí do Unie s osvobozením od dovozního cla.
2. Definice pojmu původní produkty a související metody správní spolupráce jsou stanoveny v příloze II.

Článek 44

Množstevní omezení a opatření s rovnocenným účinkem

1. Na dovoz produktů pocházejících ze ZZÚ neuplatňuje Unie žádná množstevní omezení ani opatření s rovnocenným účinkem.
2. Odstavec 1 nevylučuje zákazy nebo omezení dovozu, vývozu nebo tranzitu z důvodu veřejné mravnosti, veřejného pořádku, ochrany zdraví a života lidí a zvířat, ochrany rostlin, ochrany národního kulturního pokladu, jenž má uměleckou, historickou nebo archeologickou hodnotu, uchování vyčerpatelných přírodních zdrojů nebo ochrany průmyslového a obchodního vlastnictví.
3. Zákazy nebo omezení uvedené v prvním pododstavci v žádném případě nesmějí sloužit jako prostředky svévolné nebo neoprávněné diskriminace nebo zastřeného omezování obchodu obecně.

Článek 45

Opatření přijatá ZZÚ

1. Orgány ZZÚ mohou zachovat nebo zavést taková cla či množstevní omezení na dovoz produktů pocházejících z Unie, jaká považují s ohledem na své potřeby rozvoje za nezbytná.
2. Pro oblasti, jež tato kapitola upravuje, zaručí ZZÚ Unii zacházení neméně příznivé, než je nejpříznivější zacházení, než poskytuje hlavním obchodním partnerům vymezeným v odstavci 4.
3. Odstavec 2 nevylučuje možnost, aby ZZÚ zaručily určitým jiným ZZÚ nebo ostatním rozvojovým zemím příznivější zacházení, než jaké je poskytováno Unii.
4. Pro účely této hlavy se „obchodní velmocí“ rozumí jakákoli rozvinutá země nebo jakákoli země, která se podílela na objemu světového vývozu zboží více než jedním procentem, nebo, aniž je dotčen odstavec 3, jakákoli skupina zemí jednajících jednotlivě nebo kolektivně nebo prostřednictvím dohody o hospodářské integraci, která se dohromady podílela na objemu světového vývozu zboží více než 1,5 %. Pro tento výpočet se použijí nejnovější dostupné oficiální údaje Světové obchodní organizace o předních vývozcích na světovém trhu se zbožím (mimo obchod uvnitř Unie).
5. Orgány ZZÚ poskytnou Komisi celní sazebník a seznam množstevních omezení, která uplatňují podle tohoto rozhodnutí. Orgány ZZÚ rovněž Komisi oznámí všechny změny těchto opatření a datum jejich přijetí.

Článek 46

Zákaz diskriminace

1. Unie se zdrží diskriminace jednotlivých ZZÚ a ZZÚ se zdrží diskriminace jednotlivých členských států.
2. V souladu s článkem 64 se provádění určitých ustanovení tohoto rozhodnutí, zejména čl. 44 odst. 2, článků 45, 48, 49 a 51 a čl. 58 odst. 3 nepovažuje za diskriminaci.

Článek 47

Podmínky pohybu odpadů

1. Pohyb odpadů mezi členskými státy a ZZÚ je kontrolován podle mezinárodního práva, zejména Basilejské úmluvy⁴², a unijního práva. V zájmu ochrany životního prostředí a veřejného zdraví podporuje Unie navázání a rozvoj skutečné mezinárodní spolupráce v této oblasti.
2. Pokud jde o ty ZZÚ, které pro své ústavní postavení nejsou stranou Basilejské úmluvy, urychlí jejich příslušné orgány přijetí vnitřních právních a správních opatření nezbytných pro provedení Basilejské úmluvy.
3. Členské státy, s nimiž jsou ZZÚ spojeny, podpoří přijetí nezbytných vnitřních právních a správních předpisů těmito ZZÚ k provedení příslušných právních předpisů Unie, které se týkají odpadů a přepravy odpadů.
4. ZZÚ a členský stát, s nímž je spojena, mohou používat na vývoz odpadů ze ZZÚ do daného členského státu vlastní postupy. V takových případech členský stát, s nímž je ZZÚ spojena, oznámí Komisi použitelné právní předpisy, jakož i jakékoli následné změny těchto právních předpisů.

Článek 48

Dočasné odnětí preferencí

Pokud se Komise domnívá, že existují dostatečné důvody k pochybnostem o správném provádění tohoto rozhodnutí, zahájí konzultace s danou ZZÚ a s členským státem, s nímž má ZZÚ zvláštní vztah, aby zajistila řádné provádění tohoto rozhodnutí. V případě, že tyto konzultace nevedou k vzájemně přijatelnému způsobu provádění tohoto rozhodnutí, může Unie dané ZZÚ dočasně odejmout preference podle přílohy III.

Článek 49

Ochranná a kontrolní opatření

V zájmu zajištění řádného provedení tohoto rozhodnutí může Unie přijmout ochranná a kontrolní opatření podle přílohy IV.

KAPITOLA 2

REŽIMY PRO OBCHOD SLUŽBAMI A PRO USAZOVÁNÍ

Článek 50

Definice

Pro účely této kapitoly:

- a) „fyzickou osobou ze ZZÚ“ se rozumí fyzická osoba s obvyklým bydlištěm v ZZÚ, která je státním příslušníkem členského státu nebo která má právní postavení specifické pro ZZÚ. Touto definicí nejsou dotčena práva udělená občanstvím Unie ve smyslu SFEU;

⁴² Basilejská úmluva o kontrole pohybu nebezpečných odpadů přes hranice států a jejich zneškodňování podepsaná dne 22. března 1989.

- b) „právníckou osobou ze ZZÚ“ se rozumí právnická osoba ze ZZÚ zřízená podle právních předpisů dané ZZÚ se sídlem, ústřední správou nebo hlavní provozovnou na území této ZZÚ. Má-li právnická osoba v ZZÚ pouze sídlo či ústřední správu, nepovažuje se za právnickou osobu ze ZZÚ, ledaže by provozovala činnost se skutečnou a trvalou vazbou na hospodářství dané země či území;
- c) na zacházení dohodnuté mezi Unií a ZZÚ se použijí příslušné definice stanovené dohodami o hospodářské integraci uvedenými v čl. 51 odst. 1.

Článek 51

Nejpříznivější zacházení

1. Pokud jde o jakákoli opatření, jež mají dopad na obchod službami a usazování ve všech hospodářských činnostech:
 - a) Unie poskytne fyzickým a právnickým osobám ze ZZÚ zacházení neméně příznivé, než je nejpříznivější zacházení poskytované obdobným fyzickým a právnickým osobám každé třetí země, s níž Unie uzavřela či uzavře dohodu o hospodářské integraci;
 - b) ZZÚ poskytnou fyzickým a právnickým osobám z Unie zacházení neméně příznivé, než je nejpříznivější zacházení poskytované obdobným fyzickým a právnickým osobám z každé obchodní velmoci, s níž po 1. lednu 2014 uzavřely dohodu o hospodářské integraci.
2. Povinnosti vymezené v odstavci 1 tohoto článku se nevztahují na zacházení poskytované:
 - a) v rámci vnitřního trhu nebo dohody o hospodářské integraci vyžadující, aby jejich strany výrazně sblížily své právní předpisy za účelem odstranění nediskriminačních překážek usazování a obchodu službami;
 - b) na základě opatření pro uznávání kvalifikací nebo licencí. Tím nejsou dotčena zvláštní opatření přijatá ZZÚ podle tohoto článku;
 - c) na základě jakékoli mezinárodní dohody nebo ujednání týkajících se zcela nebo zejména zdanění;
 - d) na základě opatření, na něž se vztahuje výjimka ze zacházení podle nejvyšších výhod, je-li zapsáno v souladu s čl. II odst. 2 GATS.
3. Nic v tomto rozhodnutí nebrání Unii nebo ZZÚ, aby přijaly nebo zachovaly opatření z důvodů obezřetnosti, jako je:
 - a) ochrana investorů, vkladatelů, pojistníků nebo osob, vůči nimž má poskytovatel finančních služeb fiduciární povinnost, nebo
 - b) zajišťování integrity a stability finančního systému strany.
4. S cílem prosazovat nebo podporovat místní zaměstnanost mohou orgány ZZÚ přijímat předpisy pro podporu svých fyzických osob a místních činností. V tom případě uvědomí orgány ZZÚ Komisi o předpisech, jaké přijaly, a Komise o nich uvědomí členské státy.

HLAVA III

OBLASTI SOUVISEJÍCÍ S OBCHODEM

KAPITOLA 1

OBCHOD A UDRŽITELNÝ ROZVOJ

Článek 52

Obecný přístup

Cílem obchodu a související spolupráce v rámci přidružení je přispět k udržitelnému rozvoji z hlediska hospodářského, sociálního i z hlediska ochrany životního prostředí. V této souvislosti platí, že vnitrostátní právní předpisy ZZÚ v oblasti životního prostředí nebo práce nesmí být za účelem podpory obchodu či investic zmírněny.

Článek 53

Environmentální normy a normy týkající se změny klimatu v obchodě

1. Cílem obchodu a související spolupráce v rámci přidružení je posílit vzájemnou podporu mezi obchodní politikou a politikou v oblasti životního prostředí a příslušnými závazky. Pro tyto účely se při obchodu a související spolupráci v rámci přidružení zohlední zásady uplatňované při mezinárodní správě záležitostí týkajících se životního prostředí, jakož i mnohostranné dohody o životním prostředí.
2. Cílem spolupráce související s obchodem je podporovat základní cíle Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu (UNFCCC) a provádění Pařížské dohody. Může se také rozšířit a zahrnovat spolupráci související s obchodem v rámci jiných mnohostranných environmentálních dohod, jako je Úmluva o obchodu s ohroženými druhy.

Článek 54

Pracovní normy v oblasti obchodu

1. Cílem přidružení je podpora obchodu způsobem, který vede k plné a produktivní zaměstnanosti a slušné práci pro všechny.
2. Mezinárodně uznávané základní pracovní normy, vymezené příslušnými úmluvami Mezinárodní organizace práce, se dodržují a provádějí v právních předpisech i v praxi. Mezi tyto pracovní normy patří zejména dodržování svobody sdružování, právo na kolektivní vyjednávání, zrušení všech forem nucené nebo povinné práce, odstranění nejhorších forem dětské práce, minimální věk pro vstup do zaměstnání a zákaz diskriminace v zaměstnání. ZZÚ zajistí účinné inspekce práce, účinná opatření v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v souladu s příslušnými úmluvami Mezinárodní organizace práce a důstojné pracovní podmínky pro všechny s ohledem mimo jiné na mzdy a výdělků, pracovní dobu a jiné pracovní podmínky.

Článek 55

Udržitelný obchod s produkty rybolovu

Přidružení může zahrnovat spolupráci za účelem podpory udržitelného řízení rybích populací a boje proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu a souvisejícímu obchodu. Spolupráce v této oblasti by se měla zaměřit na:

- a) usnadňování spolupráce mezi ZZÚ a regionálními správními organizacemi pro rybolov, zejména při rozvoji a účinném provádění kontrolních a inspekčních režimů, pobídek a opatření v zájmu dlouhodobého účinného řízení rybolovu a mořských ekosystémů;

- b) podporu provádění opatření, která se přijímají v boji proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu a souvisejícímu obchodu v ZZÚ.

Článek 56

Udržitelný obchod se dřevem

V rámci přidružení usilují strany při spolupráci v oblasti obchodu se dřevem o podporu obchodu s legálně vytěženým dřevem. Součástí této spolupráce může být dialog o regulačních opatřeních nebo výměna informací o tržních či dobrovolně přijatých opatřeních, která se týkají například certifikace lesů nebo zelených veřejných zakázek.

Článek 57

Obchod a udržitelný rozvoj

1. V rámci přidružení se spolupráce v oblasti udržitelného rozvoje může týkat:
 - a) usnadňování a podpory obchodu a investic týkajících se environmentálního zboží a služeb, mimo jiné vypracováním a prováděním místních právních předpisů, jakož i obchodu a investic týkajících se zboží přispívajícího ke zlepšení sociálních podmínek v ZZÚ;
 - b) pomoci při odstraňování překážek obchodu či investic týkajících se zboží a služeb se zvláštním významem pro zmírňování změny klimatu, jako jsou udržitelné obnovitelné zdroje energie, energeticky účinné výrobky a služby, mimo jiné prostřednictvím přijetí takových politických rámců, jež povedou k využívání nejlepších dostupných technologií, a podporou norem reagujících na environmentální a hospodářské potřeby a snižujících technické překážky obchodu;
 - c) podpory obchodu se zbožím, které přispívá ke zlepšení sociálních podmínek a používání postupů příznivých pro životní prostředí, včetně zboží, na něž se vztahují dobrovolné koncepce záruk udržitelnosti jako spravedlivý a etický obchod, ekoznačky a režimy certifikace produktů vyrobených z přírodních zdrojů;
 - d) prosazování mezinárodně uznávaných zásad a pokynů v oblasti odpovědného podnikání a sociální odpovědnosti podniků a podněcování společností působících na území ZZÚ k uplatňování těchto zásad a pokynů a k výměně informací a osvědčených postupů.
2. Při plánování a provádění opatření na ochranu životního prostředí nebo ochranu pracovních podmínek s možným dopadem na obchod či investice zohlední Unie a ZZÚ dostupné vědecké a technické poznatky, jakož i příslušné mezinárodní normy, pokyny a doporučení, včetně zásady předběžné opatrnosti.
3. Unie a ZZÚ vypracují, zavedou a uplatní transparentním způsobem opatření zaměřená na ochranu životního prostředí a pracovních podmínek v rámci podpory obchodu nebo investic.

KAPITOLA 2

DALŠÍ OTÁZKY SOUVISEJÍCÍ S OBCHODEM

Článek 58

Běžné platby a pohyb kapitálu

1. Strany neuloží žádná omezení plateb ve volně směnitelné měně na běžném účtu platební bilance mezi rezidenty Unie a ZZÚ.

2. Pokud jde o transakce na kapitálovém účtu platební bilance, členské státy a orgány ZZÚ zajistí volný pohyb kapitálu souvisejícího s přímými investicemi do společností vytvořených v souladu s právem hostitelského členského státu, země nebo území a zajistí, aby aktiva vytvořená těmito investicemi a veškerý zisk z nich plynoucí mohly být realizovány a repatriovány.
3. Unii a ZZÚ mají právo přijmout opatření uvedená v člancích 64, 65, 66, 75, 143, 144 a 215 SFEU obdobně v souladu s podmínkami stanovenými v těchto člancích.
4. Orgány ZZÚ, dotčené členské státy nebo Unie se o každém takovém opatření neprodleně informují a co nejdříve předloží harmonogram pro jejich odstranění.

Článek 59

Politika hospodářské soutěže

ZZÚ přijmou nebo zachovají právní předpisy v oblasti hospodářské soutěže, které se vztahují na všechny podniky ve všech odvětvích hospodářství a které účinným způsobem řeší všechny následující praktiky:

1. horizontální a vertikální dohody mezi podniky, rozhodnutí sdružení podniků a jednání ve vzájemné shodě, jejichž účelem nebo důsledkem je vyloučení, omezení nebo narušení hospodářské soutěže;
2. zneužívání dominantního postavení jedním nebo více podniky;
3. spojení podniků, která zásadně naruší účinnou hospodářskou soutěž, zejména v důsledku vzniku nebo posílení dominantního postavení, a
4. podpory poskytované ZZÚ ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky, pokud mají významný negativní vliv na obchod nebo investice.

Článek 60

Ochrana práv duševního vlastnictví

1. Zajistí se přiměřená a účinná úroveň ochrany práv duševního vlastnictví včetně prostředků pro vymáhání těchto práv v souladu s nejvyššími mezinárodními normami s cílem snížit narušování a překážky dvoustranného obchodu.
2. V rámci přidružení se může spolupráce v této oblasti týkat přípravy právních předpisů na ochranu a vymáhání práv duševního vlastnictví, předcházení zneužívání těchto práv jejich držiteli a porušování těchto práv soutěžiteli a podpory regionálních organizací duševního vlastnictví zapojených do vymáhání a ochrany, včetně odborné přípravy personálu.

Článek 61

Technické překážky obchodu

Přidružení může zahrnovat spolupráci v oblasti technické regulace zboží, normalizace, posuzování shody, akreditace, dozoru nad trhem a zajišťování kvality, aby byly odstraněny zbytečné technické překážky obchodu mezi Unií a ZZÚ a sníženy rozdíly v těchto oblastech.

Článek 62

Spotřebitelská politika, ochrana zdraví spotřebitele a obchod

V rámci přidružení se spolupráce v oblasti spotřebitelské politiky, ochrany zdraví spotřebitele a obchodu může týkat přípravy právních předpisů v oblasti spotřebitelské politiky a ochrany zdraví spotřebitele, aby byly odstraněny zbytečné překážky obchodu.

Článek 63

Sanitární a fytosanitární opatření

V rámci přidružení je cílem spolupráce v oblasti sanitárních a fytosanitárních opatření:

- a) usnadňovat obchod mezi Unií a ZZÚ jako celky a mezi ZZÚ a třetími zeměmi a současně chránit zdraví či život lidí, zvířat a rostlin podle Dohody WTO o uplatňování sanitárních a fytosanitárních opatření;
- b) řešit otázky související s obchodem vyplývající ze sanitárních a fytosanitárních opatření;
- c) zajistit transparentnost sanitárních a fytosanitárních opatření použitelných v obchodě mezi Unií a ZZÚ;
- d) podporovat harmonizaci opatření s mezinárodními normami podle Dohody WTO o uplatňování sanitárních a fytosanitárních opatření;
- e) podporovat účinnou účast ZZÚ v organizacích stanovujících mezinárodní sanitární a fytosanitární normy;
- f) podporovat konzultace a výměny mezi ZZÚ a evropskými ústavy a laboratořemi;
- g) vytvořit a posilovat technickou kapacitu ZZÚ pro provádění a sledování sanitárních a fytosanitárních opatření;
- h) podporovat převod technologií a včasnou výměnu informací v oblasti sanitárních a fytosanitárních opatření.

Článek 64

Zákaz protekcionistických opatření

Ustanovení kapitoly 1 a této kapitoly nesmí být použita jako nástroj svévolné nebo neoprávněné diskriminace nebo skryté omezení obchodu.

KAPITOLA 3

MĚNOVÉ A DAŇOVÉ ZÁLEŽITOSTI

Článek 65

Vyjmутí z daňové povinnosti

1. Aniž je dotčen článek 66, nevztahuje se zacházení v rámci doložky nejvyšších výhod poskytované v souladu s tímto rozhodnutím na daňové výhody, které si členské státy nebo orgány ZZÚ poskytují nebo mohou v budoucnosti poskytovat na základě dohod o zamezení dvojího zdanění nebo jiných daňových režimů nebo platných vnitřních daňových předpisů.

2. Žádné ustanovení tohoto rozhodnutí nelze vykládat tak, že brání přijetí nebo vynucování jakéhokoli opatření s cílem zamezit vyhýbání se daňové povinnosti nebo daňovým únikům podle daňových ustanovení dohod o zamezení dvojího zdanění nebo jiných daňových režimů nebo platných vnitřních daňových předpisů.
3. Žádné ustanovení tohoto rozhodnutí nelze vykládat tak, že brání příslušným orgánům rozlišovat při používání odpovídajících ustanovení svých daňových předpisů mezi plátcí daně, kteří nejsou ve stejné situaci, zejména s ohledem na jejich místo pobytu nebo s ohledem na místo, kde je investován jejich kapitál.

Článek 66

Daňové a celní režimy zakázek financovaných z prostředků Unie

1. ZZÚ uplatňují na zakázky financované z daňových a celních režimů Unie zacházení neméně příznivé, než je zacházení uplatňované vůči členskému státu, s nímž jsou spojeny, nebo vůči státům, jimž je poskytováno zacházení podle nejvyšších výhod, nebo vůči mezinárodním rozvojovým organizacím, s nimiž navázaly vztahy, podle toho, které zacházení je nejpríznivější.
2. Aniž je dotčen odstavec 1, vztahuje se na zakázky financované Unií následující režim:
 - a) v ZZÚ, které jsou příjemcem pomoci, nepodléhá zakázka žádnému stávajícímu či budoucímu kolkovnému ani registračním poplatkům či daňovým poplatkům s rovnocenným účinkem; tyto zakázky však jsou registrovány podle právních předpisů platných v ZZÚ a může za ně být vyžadován poplatek, který odpovídá poskytnuté službě;
 - b) zisky a/nebo příjmy vznikající z plnění zakázek se zdaňují podle vnitřní daňové úpravy přijímajících ZZÚ za předpokladu, že fyzická nebo právnická osoba, která tohoto zisku a/nebo příjmu dosahuje, má v daných ZZÚ stálou provozovnu, nebo že plnění zakázky trvá déle než šest měsíců;
 - c) podniky, které musí pro plnění zakázek na stavební práce dovézt zařízení, využijí pro uvedené zařízení systém dočasného dovozu podle vnitrostátních právních předpisů přijímajících ZZÚ, pokud o to požádají;
 - d) každé profesionální zařízení potřebné pro provádění úkolů stanovených v zakázce na služby se dočasně propustí do přijímajících ZZÚ s osvobozením od cel, daní nebo daňových poplatků s rovnocenným účinkem, jestliže tato cla, daně a poplatky nepředstavují odměnu za poskytnuté služby;
 - e) dovoz na základě zakázek na dodávky se propouští do přijímajících ZZÚ s osvobozením od cel, daní nebo daňových poplatků s rovnocenným účinkem. Zakázky na dodávky pocházející z dotyčné ZZÚ se uzavírají na základě cen dodávek ze závodu, k nimž mohou být přičteny takové vnitřní daňové poplatky, jaké mohou být uplatňovány na takové dodávky v dané ZZÚ;
 - f) paliva, maziva a uhlovodíková pojiva a všechny materiály použité v plnění zakázek na stavební práce se považují za zakoupené na místním trhu a podléhají daňové úpravě použitelné na základě právních předpisů platných v přijímající ZZÚ;
 - g) spotřební zboží dovezené pro potřebu fyzických osob jiných než zaměstnaných v místě, které se zabývají plněním úkolů stanovených v zakázce na služby, a jejich rodinných příslušníků se osvobozuje od dovozního cla, daní a ostatních daňových poplatků s rovnocenným účinkem v mezích stanovených právními předpisy platnými v přijímající ZZÚ.
3. Každá smluvní otázka, na kterou se nevztahují odstavce 1 a 2, podléhá i nadále právním předpisům dotyčné ZZÚ.

KAPITOLA 4

ROZVOJ OBCHODNÍ KAPACITY

Článek 67

Obecný přístup

V zájmu zajištění, aby ZZÚ získaly maximální prospěch z tohoto rozhodnutí a mohly se za nejvýhodnějších podmínek prosadit na vnitřním trhu Unie a regionálních, subregionálních a mezinárodních trzích, je cílem přidružení přispět k rozvoji obchodních kapacit ZZÚ:

- a) zvýšením konkurenceschopnosti, samostatnosti a ekonomické odolnosti ZZÚ prostřednictvím diverzifikace a zvyšování hodnoty a objemu obchodu se zbožím a službami ze ZZÚ a posílení schopnosti ZZÚ přilákat soukromé investice do různých odvětví hospodářské činnosti;
- b) zlepšením spolupráce mezi ZZÚ a sousedními zeměmi v oblasti obchodu se zbožím, službami a usazování.

Článek 68

Dialog, spolupráce a rozvoj kapacit v oblasti obchodu

V rámci přidružení se mohou iniciativy zaměřené na dialog, spolupráci a rozvoj kapacit v oblasti obchodu týkat:

- a) posílení schopnosti ZZÚ tvořit a provádět politiky potřebné pro rozvoj obchodu se zbožím a službami;
- b) podpory ZZÚ v jejich úsilí o zavádění vhodných právních, regulačních a institucionálních rámců a nezbytných správních postupů;
- c) podpory rozvoje soukromého sektoru, zejména malých a středních podniků;
- d) usnadňování rozvoje trhu a vývoje výrobků, včetně zlepšování kvality produktů;
- e) pomoci při rozvoji lidských zdrojů a odborných dovedností důležitých pro obchod se zbožím a službami;
- f) zvyšování kapacity obchodních zprostředkovatelů poskytovat podnikům ze ZZÚ služby v souvislosti s vývozní činností těchto podniků, například informace o trhu;
- g) pomoci při vytváření podnikatelského prostředí podněcujícího investice.

KAPITOLA 5

SPOLUPRÁCE V OBLASTI FINANČNÍCH SLUŽEB A DAŇOVÝCH ZÁLEŽITOSTÍ

Článek 69

Spolupráce v oblasti mezinárodních finančních služeb

S cílem podpořit stabilitu, integritu a transparentnost globálního finančního systému může být součástí přidružení spolupráce v oblasti mezinárodních finančních služeb. Taková spolupráce se může týkat:

- a) poskytování účinné a přiměřené ochrany investorům a jiným zákazníkům finančních služeb;
- b) předcházení a potírání praní peněz a financování terorismu;
- c) podpory spolupráce mezi různými aktéry finančního systému, včetně regulačních orgánů a orgánů dohledu;
- d) vytváření nezávislých a účinných mechanismů dohledu nad finančními službami.

Článek 70

Mezinárodní normy v oblasti finančních služeb

Unie a ZZÚ v co největší míře zajistí, aby byly na jejich území zavedeny a uplatňovány mezinárodně dohodnuté normy pro regulaci a dohled v sektoru finančních služeb a pro boj proti daňovým únikům a vyhýbání se daňovým povinnostem. Takovými mezinárodně dohodnutými standardy jsou mimo jiné „Základní zásady pro účinný bankovní dohled“ Basilejského výboru pro bankovní dohled, „Základní zásady a metodika pojišťovnictví“ Mezinárodní asociace orgánů pro dozor v pojišťovnictví, „Cíle a principy regulace cenných papírů“ Mezinárodní organizace komisí pro cenné papíry, „Dohoda o výměně informací o daňových záležitostech“ OECD, „Prohlášení o transparentnosti a výměně informací pro daňové účely“ G20 a „Klíčové atributy účinných režimů řešení problémů pro finanční instituce“ Rady pro finanční stabilitu.

ZZÚ přijmou nebo zachovávají právní rámec, aby přecházely využívání jejich finančních systémů k praní peněz a financování terorismu, přičemž zohlední zejména nástroje mezinárodních orgánů působících v této oblasti, jako jsou například „Mezinárodní standardy pro boj proti praní peněz, financování terorismu a šíření zbraní hromadného ničení – doporučení FATF“ Finančního akčního výboru.

Pokud Evropská komise vydá rozhodnutí, kterým se členskému státu povoluje uzavřít dohodu se ZZÚ o převodu peněžních prostředků mezi touto ZZÚ a členským státem, s nímž je spojena, považuje se tento převod za převod peněžních prostředků v rámci Unie podle nařízení o převodech peněžních prostředků (EU) 2015/847 a tato ZZÚ musí dodržovat podmínky daného nařízení.

Tímto článkem není dotčen článek 155 finančního nařízení.

Článek 71

Spolupráce v daňových záležitostech

Unie a ZZÚ uznávají a zavazují se účinně uplatňovat zásady řádné správy v oblasti daní, včetně celosvětových standardů týkajících se transparentnosti a výměny informací, spravedlivého zdanění a minimálních standardů, jež mají působit proti erozi základu daně a přesouvání zisku. Budou prosazovat řádnou správu v oblasti daní, zlepšovat mezinárodní spolupráci v daňové oblasti a usnadňovat výběr zákonných daňových výnosů.

ČÁST IV

FINANČNÍ SPOLUPRÁCE

KAPITOLA 1

ZÁSADY

Článek 72

Finanční zdroje

Unie přispěje k dosažení celkových cílů přidružení tím, že:

- a) poskytne přiměřené finanční zdroje a vhodnou technickou pomoc za účelem posílení kapacit ZZÚ pro tvorbu a provádění strategických a regulačních rámců;
- b) poskytne dlouhodobé financování na podporu růstu soukromého sektoru;
- c) v příslušných případech mohou na opatření stanovená v tomto rozhodnutí přispět jiné programy Unie, pokud tyto příspěvky nepokrývají tytéž náklady. Toto rozhodnutí může rovněž přispět na opatření stanovená v rámci jiných programů Unie, pokud tyto příspěvky nepokrývají tytéž náklady. V takových případech určí pracovní program pokrývající uvedená opatření, jaký soubor pravidel se uplatňuje.

Článek 73

Rozpočet

- 1. Finanční krytí pro program na období 2021–2027 činí 500 000 000 EUR v běžných cenách.
- 2. Orientační rozdělení částky uvedené v odstavci 1 je stanoveno v příloze I.
- 3. Částkou uvedenou v odstavci 1 není dotčeno použití ustanovení o flexibilitě uvedené v nařízení [nové nařízení o víceletém finančním rámci], [nařízení (EU) [...]] a ve finančním nařízení.

Článek 74

Definice

Pro účely této části se rozumí:

- a) „programovatelnou podporou“ nevratná podpora přidělená ZZÚ na financování územních, regionálních nebo intraregionálních strategií a priorit vymezených v programových dokumentech;
- b) „programováním“ proces organizace, rozhodování a přidělování orientačních finančních prostředků s cílem realizovat během několika let v oblasti uvedené v části II tohoto rozhodnutí akce za účelem dosažení cílů přidružení týkajících se udržitelného rozvoje ZZÚ;
- c) „programovým dokumentem“ dokument, který vymezuje strategii, priority a režimy v ZZÚ a převádí cíle, jichž chtějí ZZÚ dosáhnout v oblasti udržitelného rozvoje, do účinných a efektivních kroků pro dosažení cílů přidružení;

- d) „plány rozvoje“ ucelený soubor operací vymezených a financovaných výlučně ZZÚ v rámci vlastních politik a strategií rozvoje a operací, na nichž se ZZÚ dohodne s členským státem, s nímž je spojena;
- e) „územním přidělem“ částka přidělená jednotlivým ZZÚ jako programovatelná podpora na financování územních strategií a priorit vymezených v programových dokumentech;
- f) „regionálním přidělem“ částka přidělená jako programovatelná podpora na financování regionálních strategií a priorit společných několika ZZÚ v oblasti spolupráce, vymezených v programových dokumentech;
- g) „intraregionálním přidělem“ částka v rámci regionálního přidělu přidělená jako programovatelná podpora na financování strategií a priorit intraregionální spolupráce týkajících se alespoň jedné ZZÚ a jednoho či více nejvzdálenějších regionů uvedených v článku 349 SFEU a/nebo jednoho či více států AKT a/nebo jednoho či více států nebo území mimo AKT.

Článek 75

Zásady finanční spolupráce

1. Unie poskytuje finanční pomoc na základě zásad partnerství, odpovědnosti, soudržnosti územních celků, doplňkovosti a subsidiarity.
2. Operace financované podle tohoto rozhodnutí mohou mít formu programovatelné nebo neprogramovatelné podpory.
3. Finanční pomoc Unie:
 - a) se provádí s patřičným ohledem na zeměpisné, sociální a kulturní charakteristiky ZZÚ i na jejich specifický potenciál;
 - b) zajišťuje, aby byly toky zdrojů poskytovány předvídatelně a pravidelně;
 - c) je pružná a přizpůsobená situaci v každé ZZÚ a
 - d) se uskutečňuje při plném respektování institucionálních, právních a finančních pravomocí každého z partnerů.
4. Za provádění operací odpovídají dotčené orgány ZZÚ, aniž jsou dotčeny pravomoci Komise ve věcech zajištění řádného finančního řízení při využívání prostředků Unie.

KAPITOLA 2

ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O FINANČNÍ SPOLUPRÁCI

Článek 76

Předmět a oblast působnosti

V rámci strategie a priorit stanovených dotyčnou ZZÚ na místní nebo regionální úrovni může být finanční podpora poskytována na:

- a) odvětvové politiky a reformy a projekty, které jsou s nimi slučitelné;
- b) institucionální rozvoj, budování kapacit a integraci hledisek životního prostředí;
- c) technickou pomoc.

Článek 77
Rozvoj kapacit

1. Finanční pomoc může přispět kromě jiného na podporu rozvoje kapacit ZZÚ nezbytných pro definování, provádění a sledování územních a/nebo regionálních strategií a činností s cílem dosáhnout obecných cílů v oblastech spolupráce uvedených v částech II a III.
2. Unie podpoří úsilí ZZÚ o získávání spolehlivých statistických údajů o těchto oblastech.
3. Unie může ZZÚ podporovat v jejich úsilí o zlepšení srovnatelnosti jejich makroekonomických ukazatelů.

Článek 78
Technická pomoc

1. Z podnětu Komise může financování Unii pokrýt výdaje na provádění tohoto rozhodnutí a na dosažení jeho cílů, včetně administrativní podpory spojené s přípravnými, návaznými, monitorovacími, kontrolními auditorskými a hodnotícími činnostmi nezbytnými pro provádění, jakož i výdaje v ústředí a v delegacích Unie na administrativní podporu potřebnou pro program a k řízení operací financovaných podle tohoto rozhodnutí, včetně informačních a komunikačních kampaní a systémů informačních technologií na úrovni organizace.
2. Z podnětu ZZÚ mohou být financovány studie nebo opatření technické pomoci ve vztahu k provádění činností naplánovaných v programových dokumentech. Komise může rozhodnout, že bude takové akce financovat buď z programovatelné podpory, nebo z finančního krytí vyčleněného na opatření technické spolupráce.

KAPITOLA 3

REALIZACE FINANČNÍ SPOLUPRÁCE

Článek 79
Obecná zásada

Není-li v tomto rozhodnutí uvedeno jinak, provádí se finanční pomoc Unie v souladu s cíli a zásadami tohoto rozhodnutí, finančním nařízením a [nařízením o NDICI], a to zejména s hlavou II kapitolou I s výjimkou článku 13, čl. 14 odst. 1 a 4, článku 15, kapitolou III s výjimkou čl. 21 odst. 1, odst. 2 písm. a) a b) a odst. 3 a kapitolou V s výjimkou čl. 31 odst. 1, 4, 6 a 9 a čl. 32 odst. 3. Postup stanovený v článku 80 tohoto rozhodnutí se nevztahuje na případy uvedené v čl. 21 odst. 2 písm. c) [nařízení o NDICI].

Článek 80
Přijímání víceletých orientačních programů, akčních plánů a opatření

Komise přijímá na základě tohoto rozhodnutí víceleté orientační programy uvedené v článku 12 [nařízení o NDICI], ve formě „jednotných programových dokumentů“, s odpovídajícími akčními plány a opatřeními uvedenými v článku 19 [nařízení o NDICI] přezkumným postupem podle čl. 88 odst. 5 tohoto rozhodnutí. Tento postup se vztahuje rovněž na přezkumy uvedené v čl. 14 odst. 3 [nařízení NDICI], v jejichž důsledku dochází k podstatné změně obsahu víceletého orientačního programu.

V případě Grónska mohou být akční plány a opatření uvedené v článku 19 [nařízení o NDICI] přijímány odděleně od víceletých orientačních programů.

Článek 81
Způsobilost pro územní financování

1. K získání finanční podpory podle tohoto rozhodnutí jsou způsobilé orgány veřejné správy ZZÚ.
2. S výhradou dohody orgánů dotyčných ZZÚ mohou finanční podporu podle tohoto rozhodnutí obdržet rovněž tyto subjekty nebo orgány:
 - a) místní, celostátní a/nebo regionální veřejné nebo poloveřejné agentury, úřady nebo místní orgány ZZÚ, a zejména jejich finanční instituce a rozvojové banky;
 - b) společnosti a podniky ZZÚ a regionálních skupin;
 - c) společnosti a podniky členského státu s cílem umožnit jim navíc k jejich vlastnímu příspěvku provádět produktivní projekty na území ZZÚ;
 - d) finanční zprostředkovatelé ZZÚ nebo Unie, kteří podporují a financují soukromé investice v ZZÚ, a
 - e) aktéři decentralizované spolupráce a ostatní nestátní aktéři ze ZZÚ a z Unie s cílem umožnit jim provádět hospodářské, kulturní, sociální a vzdělávací projekty a programy v ZZÚ v rámci decentralizované spolupráce uvedené v článku 12 tohoto rozhodnutí.

Článek 82
Způsobilost pro regionální financování

1. Regionální přiděl se může použít na operace, ze kterých mají prospěch a kterých se účastní:
 - a) dvě či více ZZÚ bez ohledu na jejich polohu;
 - b) ZZÚ a Unie jako celek;
 - c) dvě či více ZZÚ bez ohledu na jejich polohu a alespoň:
 - i) jeden či více nejvzdálenějších regionů uvedených v článku 349 SFEU;
 - ii) jeden či více států AKT a/nebo jeden či více států nebo území mimo AKT;
 - iii) jeden či více regionálních subjektů, jichž jsou ZZÚ členy;
 - v) jeden či více subjektů, orgánů nebo jiných institucí z alespoň jedné ZZÚ, které jsou členy některého ESÚS podle článku 8 tohoto rozhodnutí, jeden či více nejvzdálenějších regionů a jeden či více sousedních států AKT a/nebo států nebo území mimo AKT.
2. V rámci regionálního přidělu zmíněného v článku 74 se může použít intraregionální přiděl na operace, ze kterých mají prospěch a kterých se účastní:
 - a) jedna či více ZZÚ a jeden či více nejvzdálenějších regionů uvedených v článku 349 SFEU;
 - b) jedna či více ZZÚ a jeden či více sousedních států AKT a/nebo států nebo území mimo AKT;
 - c) jedna či více ZZÚ, jeden či více nejvzdálenějších regionů a jeden či více států AKT a/nebo států nebo území mimo AKT;
 - d) dva či více regionálních subjektů, jichž jsou ZZÚ členy;
 - e) jeden či více subjektů, orgánů nebo jiných institucí z alespoň jedné ZZÚ, které jsou členy některého ESÚS podle článku 8 tohoto rozhodnutí, jeden či více nejvzdálenějších regionů a jeden či více sousedních států AKT a/nebo států nebo území mimo AKT.

3. Finanční prostředky určené na umožnění účasti států AKT, nejvzdálenějších regionů a jiných zemí a území v regionálních programech spolupráce ZZÚ jsou poskytovány nad rámec finančních prostředků přidělovaných ZZÚ podle tohoto rozhodnutí.
4. Účast států AKT, nejvzdálenějších regionů a jiných zemí v programech zřízených podle tohoto rozhodnutí se předpokládá jen za těchto podmínek:
 - a) obdobná ustanovení existují v rámci příslušných programů Unie nebo v příslušných programech financování třetích zemí a území, na které se nevztahují programy Unie, a
 - b) je dodržena zásada proporcionality.

Článek 83

Způsobilost pro jiné programy Unie

1. Fyzické osoby ze ZZÚ podle definice v článku 50, a případně i příslušné veřejné a/nebo soukromé instituce a orgány v ZZÚ jsou způsobilé k účasti v programech Unie a k získání finančních prostředků z těchto programů, s výhradou pravidel a cílů těchto programů a případných režimů použitelných na členský stát, s nímž je ZZÚ spojena.
2. ZZÚ je rovněž způsobilá pro podporu v rámci programů a nástrojů Unie týkajících se spolupráce s dalšími zeměmi, jako je například [nařízení o NDICI], s výhradou pravidel, cílů a režimů obsažených v těchto programech.
3. Počínaje rokem 2022 podávají ZZÚ jednou ročně Komisi zprávu o této účasti v programech Unie.

Článek 84

Podávání zpráv

Komise posoudí pokrok dosažený při provádění finanční pomoci poskytnuté ZZÚ podle tohoto rozhodnutí a počínaje rokem 2022 jednou ročně předloží Radě zprávu o realizaci a výsledcích dané finanční spolupráce. Tato zpráva se zasílá rovněž Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů.

Článek 85

Finanční kontroly

1. Hlavní odpovědnost za finanční dohled nad finančními prostředky Unie nesou ZZÚ. Provádí se případně koordinovaně s členským státem, s nímž je ZZÚ spojena, v souladu s platnými vnitrostátními právními předpisy.
2. Komise odpovídá za:
 - a) zajištění toho, aby v dotyčných ZZÚ existovaly a řádně fungovaly systémy řízení a kontroly zajišťující správné a účinné využívání prostředků Unie, a
 - b) to, aby v případě nesrovnalostí zaslala doporučení nebo žádosti o opatření k nápravě těchto nesrovnalostí a veškerých zjištěných nedostatků v řízení.
3. Komise, ZZÚ a případně členský stát, s nímž jsou ZZÚ spojeny, se na základě správních ujednání jednou či dvakrát ročně scházejí, aby koordinovaly programy, metodiky a provádění kontrol.
4. Pokud jde o finanční opravy:
 - a) odpovídá za zjištění a opravu finančních nesrovnalostí v první řadě dotyčná ZZÚ;

b) avšak v případě nedostatků na straně dotyčné ZZÚ, jestliže ZZÚ nenapraví situaci a pokusy o urovnání jsou neúspěšné, Komise jedná, aby snížila celkový přiděl odpovídající finančnímu rozhodnutí o programovém dokumentu nebo odňala jeho zůstatek.

ČÁST V

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 86

Přenesení pravomocí na Komisi

Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 87, pokud jde o změnu příloh II, III a IV za účelem zohlednění technického pokroku a změn v právních předpisech v oblasti cel a obchodu.

Za účelem zajištění účinného posouzení pokroku dosaženého v provádění tohoto rozhodnutí při plnění jeho cílů je Komisi svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 87, pokud jde o změnu článku 3 přílohy I za účelem přezkumu nebo doplnění ukazatelů, je-li to považováno za nezbytné, a doplnění tohoto rozhodnutí o ustanovení týkající se zavedení rámce pro monitorování a hodnocení.

Článek 87

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.
2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v článku 86 je svěřena Komisi na dobu pěti let ode dne 1. ledna 2021. Komise vypracuje zprávu o přenesené pravomoci nejpozději devět měsíců před koncem tohoto pětiletého období. Přenesení pravomoci se automaticky prodlužuje o stejně dlouhá období, pokud Rada nevysloví proti tomuto prodloužení námitku nejpozději tři měsíce před koncem každého z těchto období.
3. Rada může přenesení pravomoci uvedené v článku 86 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm blíže určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie*, nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.
4. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí Radě.
5. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle článku 86 vstoupí v platnost, pouze pokud proti němu Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jí byl tento akt oznámen, nebo pokud Rada před uplynutím této lhůty informuje Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

Článek 88

Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen výbor (dále jen „Výbor pro ZZÚ“). Uvedený výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011⁴³.
2. Pro účely čl. 10 odst. 6 a čl. 16 odst. 8 přílohy II je Komisi nápomocen Výbor pro celní kodex zřízený čl. 285 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013⁴⁴. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.

⁴³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

3. Pro účely článku 2 přílohy III a článků 5 a 6 přílohy IV je Komisi nápomocen výbor zřízený čl. 4 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 260/2009⁴⁵. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.
4. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 4 nařízení (EU) č. 182/2011.
5. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.
6. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 8 nařízení (EU) č. 182/2011 ve spojení s článkem 4 téhož nařízení.
7. Má-li být stanovisko výboru získáno písemným postupem, je tento postup ukončen bez výsledku, pokud o tom ve lhůtě stanovené pro vydání stanoviska rozhodne předseda výboru nebo pokud o to požádá prostá většina členů výboru.

Článek 89

Informace, komunikace a propagace

1. Příjemci finančních prostředků Unie podle tohoto rozhodnutí uvádějí původ a zajišťují zviditelnění těchto prostředků, zejména při propagaci opatření a jejich výsledků tím, že poskytují ucelené, účinné a přiměřené informace různým cílovým skupinám včetně médií a veřejnosti.
2. Komise provádí k programu a jeho opatřením a výsledkům informační a komunikační kampaně. Finanční zdroje vyčleněné na program přispějí též k informování o politických prioritách Unie navenek, souvisejí-li s cíli uvedenými v článku 3.

Článek 90

Ustanovení o Evropské službě pro vnější činnost

Toto rozhodnutí se uplatňuje v souladu s rozhodnutím Rady 2010/427/EU⁴⁶.

Článek 91

Zrušení a přechodná ustanovení

1. Rozhodnutí Rady 2013/755/EU se zrušuje s účinkem ode dne 1. ledna 2021.
2. Tímto rozhodnutím není dotčeno pokračování ani změna příslušných opatření až do jejich ukončení podle rozhodnutí Rady 2013/755/EU, které se na příslušná opatření vztahuje až do jejich ukončení.
3. Finanční krytí programu může zahrnovat i výdaje na technickou a správní pomoc nezbytné pro zajištění přechodu k programu od opatření přijatých podle jeho předchůdce, rozhodnutí Rady 2013/755/EU.
4. V případě potřeby lze do rozpočtu na období po roce 2027 začlenit i prostředky na pokrytí výdajů stanovených v článku 78, aby bylo možno řídit opatření, jež nebudou dokončena do 31. prosince 2027.

⁴⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 ze dne 9. října 2013, kterým se stanoví celní kodex Unie (Úř. věst. L 269, 10.10.2013, s. 1).

⁴⁵ Nařízení Rady (ES) č. 260/2009 ze dne 26. února 2009 o společných pravidlech dovozu (Úř. věst. L 84, 31.3.2009, s. 1).

⁴⁶ Rozhodnutí Rady 2010/427/EU ze dne 26. července 2010 o organizaci a fungování Evropské služby pro vnější činnost (Úř. věst. L 201, 3.8.2010, s. 30).

Článek 92
Vstup v platnost

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.
Použije se ode dne 1. ledna 2021.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/PODNĚTU

- 1.1. Název návrhu/podnětu
- 1.2. Příslušné oblasti politik (*skupina programů*)
- 1.3. Povaha návrhu/podnětu
- 1.4. Odůvodnění návrhu/podnětu
- 1.5. Doba trvání akce a finanční dopad
- 1.6. Předpokládaný způsob řízení

2. SPRÁVNÍ OPATŘENÍ

- 2.1. Pravidla pro sledování a podávání zpráv
- 2.2. Systém řízení a kontroly
- 2.3. Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí

3. ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU

- 3.1. Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové položky
- 3.2. Odhadovaný dopad na výdaje
 - 3.2.1. *Odhadovaný souhrnný dopad na výdaje*
 - 3.2.2. *Odhadovaný dopad na prostředky správní povahy*
 - 3.2.3. *Příspěvky třetích stran*
- 3.3. Odhadovaný dopad na příjmy

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/PODNĚTU

1.1. Název návrhu/podnětu

Rozhodnutí o přidružení zámořských zemí a území k Evropské unii včetně vztahů mezi Evropskou unií na jedné straně a Grónskem a Dánským královstvím na straně druhé („rozhodnutí o přidružení zámoří“)

1.2. Příslušné oblasti politik (skupina programů)

Rozhodnutí je sloučením stávajícího rozhodnutí o přidružení zámoří (2013/755/EU) a stávajícího rozhodnutí o Grónsku (2014/137/EU).

Oblast politiky:

15. Vnější činnost

15.05. Zámořské země a území (včetně Grónska)

1.3. Návrh/podnět se týká:

☐ nové akce

☐ nové akce následující po pilotním projektu / přípravné akci⁴⁷

☐ prodloužení stávající akce

☒ sloučení jedné či více akcí v jinou/novou akci nebo přesměrování jedné či více akcí na jinou/novou akci

1.4. Odůvodnění návrhu/podnětu

1.4.1. *Potřeby, které mají být uspokojeny v krátkodobém nebo dlouhodobém horizontu, včetně podrobného harmonogramu pro zahajovací fázi provádění podnětu.*

Dlouhodobým cílem nástroje je podpora hospodářského a sociálního rozvoje ZZÚ a navázání úzkých hospodářských vztahů mezi nimi a Unií jako celkem. Přidružení sleduje tento cíl v krátkodobém horizontu zvyšováním jejich konkurenceschopnosti, posilováním odolnosti, omezováním jejich ekonomické a environmentální zranitelnosti a podporou spolupráce mezi nimi a jinými partnery.

1.4.2. *Přidaná hodnota ze zapojení Unie (může být důsledkem různých faktorů, např. přínosů z koordinace, právní jistoty, vyšší účinnosti nebo doplňkovosti). Pro účely tohoto bodu se „přidanou hodnotou ze zapojení Unie“ rozumí hodnota plynoucí ze zásahu Unie, jež doplňuje hodnotu, která by jinak vznikla činností samotných členských států.*

Důvody pro akci na evropské úrovni (*ex ante*)

Zámořské země a území (ZZÚ) jsou k Evropské unii (EU) přidruženy od vstupu v platnost Římské smlouvy v roce 1958. Důvodem přidružení ZZÚ k EU jsou ústavní vztahy těchto zemí a území se třemi členskými státy. ZZÚ nejsou součástí celního území Unie a leží mimo vnitřní trh. Kromě toho musí většina ZZÚ řešit zvláštní problémy související s jejich rozlohou, polohou, odlehlostí a úzkou hospodářskou základnou. EU financovala v uplynulých desetiletích teritoriální a regionální programy ERF v ZZÚ s ohledem na dané skutečnosti, přičemž nejnověji byla finanční podpora poskytována přes 11. ERF a měla by se tak poskytovat i nadále.

⁴⁷

Uvedené v čl. 58 odst. 2 písm. a) nebo b) finančního nařízení.

Grónsko po referendu vystoupilo v roce 1985 z EU a stalo se ZZÚ. V rámci dohody o vystoupení uzavřené s Dánskem a Grónskem (smlouva o Grónsku) obdrželo Grónsko kompenzaci za ztrátu financování EU prostřednictvím dohody o rybolovu. V roce 2006 se Rada rozhodla zřídit zvláštní nástroj na podporu rozvoje Grónska, mimo dohodu o rybolovu, a to poté, co byla finanční kompenzace snížena.

Přístup EU pro budoucí kroky týkající se vzájemného vztahu se zaměřil na vzájemně prospěšnou spolupráci se ZZÚ a Grónskem a klade zvláštní důraz na priority, které jsou pro ně relevantní, jako je zvyšování jejich konkurenceschopnosti, posilování jejich odolnosti a snižování jejich zranitelnosti, a na podporu spolupráce mezi ZZÚ a jejich regionálními, evropskými a mezinárodními partnery.

EU může poskytnout přidanou hodnotu na základě výše finančních prostředků směřovaných přes její nástroje, relativně flexibilních způsobů řízení a předvídatelnosti zdrojů během období víceletého finančního rámce.

EU má značné zkušenosti v klíčových oblastech potřeby a zájmu pro ZZÚ (např. regionální soudržnost, hospodářské integrace, změna klimatu), včetně zkušeností ze svých úspěšných politik (jako jsou odborné znalosti v oblasti potravinového zabezpečení získané v rámci společné zemědělské politiky). V některých oblastech, ve kterých se členské státy rozhodly nejednat, nebo je jim v tom bráněno, je EU hlavním nebo jediným aktérem, který může intervenovat.

EU má globální přítomnost na základě svých zastoupení, jež zajišťují širokou síť informací o rozvoji v zemích a regionech po celém světě. Díky tomu je EU neustále informována o nových potřebách a problémech, a může tudíž přerozdělovat zdroje podle potřeby. Doplnkovost opatření na úrovni EU a činností prováděných členskými státy existuje a stále se zvyšuje. Posiluje se tím politický dialog a spolupráce, které se stále častěji realizují prostřednictvím společného programování s členskými státy.

EU je také schopna doplňovat činnost členských států při řešení potenciálně nebezpečných situací nebo v případě zvláště nákladných intervencí, jako je krize v důsledku změny klimatu, které jsou ZZÚ často vystaveny.

Očekávaná vytvořená přidaná hodnota na úrovni Unie (*ex post*):

Očekávaná vytvořená přidaná hodnota nového rozhodnutí o přidružení zámoří by měla vycházet ze zjištění přezkumu nástrojů financování vnější činnosti v polovině období. V případě ZZÚ a Grónska se dospělo k závěru, že oba nástroje jsou vhodné pro daný účel a že přidružení ZZÚ a partnerství s Grónskem splňovaly jednotlivé hodnocené parametry (účinnost atd.). Očekává se, že navrhovaný nástroj bude dále pokračovat v tomto pozitivním trendu.

Konkrétněji řečeno a s ohledem na specifičnosti ZZÚ a jejich zvláštní vztahy s EU zajistí nový finanční nástroj vztahující se na všechny ZZÚ:

jednotnost řízení – skutečnost, že všechny ZZÚ budou zahrnuty do téhož zdroje financování (rozpočet), vytvoří synergie v programování a provádění,

konsolidaci sdílených cílů,

zjednodušení a soudržnost právního rámce,

vyšší zviditelnění ZZÚ jako skupiny.

Navrhovaný nástroj zohledňuje vystoupení Spojeného království Velké Británie z Evropské unie od 29. března 2019 s účinností od uplynutí přechodného období dne 1. ledna 2021, a nevztahuje se tudíž na britské ZZÚ.

1.4.3. Závěry vyvozené z podobných zkušeností v minulosti

Přezkum 11. ERF a rozhodnutí o Grónsku v polovině období

11. ERF-ZZÚ: během období let 2014–2020 a podle rozhodnutí o přidružení zámorí jsou pro ZZÚ k dispozici tři zdroje financování: 11. ERF, rozpočet EU (zásada způsobilosti pro všechny programy a nástroje EU včetně např. tematické části nástroje pro rozvojovou spolupráci) a EIB. V rámci 11. ERF je pro ZZÚ k dispozici 364,5 milionu EUR.

Finanční podpora ZZÚ není omezena jen na obecný cíl ERF, kterým je vymýcení chudoby, jelikož cílem přidružení ZZÚ k EU je „podporovat hospodářský a sociální rozvoj zemí a území a navazovat úzké hospodářské vztahy mezi nimi a Unii jako celkem“. Z 11. ERF jsou v ZZÚ podporovány sektory, které pokrývají široké spektrum politik se zvláštním zaměřením na životní prostředí / biologickou rozmanitost / přizpůsobení se změně klimatu a zmírnění jejích dopadů, obnovitelné zdroje energie, vzdělávání, telekomunikace / digitální propojenost a cestovní ruch. Dospělo se k závěru, že 11. ERF je relevantním a účinným nástrojem k podpoře cílů přidružení ZZÚ k EU. Některé ZZÚ se však pravidelně zasazují za jednodušší postupy programování a provádění, přičemž uvádějí, že jsou jejich správní kapacity omezené. Kromě toho dosud nebyla stávající ustanovení ve prospěch regionální spolupráce různých kategorií regionálních aktérů (ZZÚ, země AKT a jejich sousední nejvzdálenější regiony a rozvojové země mimo AKT) dostatečně využívána.

Rozhodnutí o Grónsku: Rozhodnutí na období 2014–2020 přiděluje částku 217,8 milionu EUR na příslušný program rozpočtové podpory, tj. 31 milionů EUR ročně, a je hlavním finančním nástrojem EU a regulačním rámcem v rámci rozpočtu EU představující základ pro vztahy mezi EU a Grónskem. Je doplňujícím rozhodnutím k rozhodnutí o přidružení zámorí. Rozhodnutí o Grónsku je doplňující také k dohodě o partnerství v odvětví rybolovu a ke společnému prohlášení o vztazích mezi EU a Grónskem z roku 2014. Cílem rozhodnutí o Grónsku je zachování úzkého a trvalého svazku mezi partnery a podpora udržitelného rozvoje Grónska. Dvěma hlavními cíli je podporovat Grónsko při řešení jeho největších problémů (zejména diverzifikace jeho hospodářství) a přispět ke kapacitě veřejné správy Grónska, aby mohla vytvářet a provádět vnitrostátní politiky. Podkladový programový dokument pro udržitelný rozvoj Grónska na období 2014–2020 podporuje cíle rozhodnutí o Grónsku na základě inteligentního růstu prostřednictvím investic do vzdělávání a výzkumu a inkluzivního růstu prostřednictvím poskytování kvalifikovaného vzdělání větší části obyvatelstva, aby se zajistila zaměstnanost, snížila chudoba a vytvořil udržitelný základ pro hospodářský růst.

Program rozpočtové podpory pro vzdělávání vykazuje pozitivní pokrok, jelikož většina cílů (74,12 %) byla v roce 2016 splněna nebo překročena. Ukázalo se však, že měřit dopad hospodářských cílů rozhodnutí o Grónsku je mnohem složitější, jelikož jsou dlouhodobé a nejsou tedy okamžitě viditelné. Nicméně se projevují pozitivní tendence vývoje nových sektorů (např. otevírání dolů), rostoucí míra dokončení vzdělávání a zvýšení kapacity vlády, pokud jde o formulování dlouhodobých politik. Pokračující formální a neformální politický dialog kromě toho přispěl k vzájemnému porozumění mezi partnery a silné spolupráci v důležitých oblastech, jako je Arktida; Grónsko se podílí na politice EU pro Arktidu z roku 2016 a podporuje žádost EU o křeslo pozorovatele v Arktické radě. Očekává se, že tyto tendence budou pokračovat i po roce 2020 a budou se dále rozvíjet.

Rozhodnutí o Grónsku je vhodným nástrojem pro prohlubování vztahů a spolupráce EU a Grónska v období po roce 2020.

Cíle přidružení ZZÚ včetně Grónska uvedené v člancích 198 a 199 SFEU si žádají komplexní partnerství zahrnující institucionální rámec a obchodní režim a pokrývající mnoho oblastí spolupráce a také základní zásady upravující finanční pomoc, kterou EU poskytuje ZZÚ. Právní nástroj proto musí být koncipován široce a dalekosáhle.

Vzhledem ke specifitě ZZÚ a jejich zvláštním vztahům s EU nový finanční nástroj vztahující se na všechny ZZÚ, jenž pokrývá politický a právní rámec a způsob realizace spolupráce, zajistí účinnost, konsolidaci sdílených cílů a soudržnost, a také lepší zviditelnění ZZÚ jakožto skupiny. Tento návrh je založen na pružném přístupu šitém na míru situaci každé ZZÚ.

1.4.4. *Soulad a možná synergie s dalšími vhodnými nástroji*

Aktualizované rozhodnutí o přidružení zámoří má za cíl zajistit plnou doplňkovost s nejdůležitějšími právními akty pro období po roce 2020, a to zejména:

Nástroj pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci (NDICI): Aby se zajistila soudržnost a účinnost, není-li stanoveno jinak, použije rozhodnutí ustanovení NDICI o provádění, hodnocení a monitorování. Navrhované nařízení uvádí, že ZZÚ budou způsobilé pro tematické programy v rámci uvedeného nařízení a pro pilíř 3 akce rychlé odezvy. Nařízení o NDICI a aktualizované rozhodnutí o přidružení zámoří rovněž obsahují ustanovení umožňující zavést intraregionální iniciativy mezi ZZÚ, partnerskými zeměmi a nejvzdálenějšími regiony EU.

Nařízení týkající se regionální politiky: Aktualizované rozhodnutí o přidružení zámoří a navrhovaná nařízení týkající se regionální politiky byla vypracována s cílem posílit ustanovení podporující zavedení intraregionálních iniciativ, do kterých se zapojí ZZÚ, partnerské země a nejvzdálenější regiony EU.

Další politiky a programy EU: ZZÚ budou nadále způsobilé pro všechny politiky a programy EU, pokud není v příslušných nařízeních stanoveno jinak. Budou proto způsobilé pro program ERASMUS +, Horizont 2020, COSME atd.

1.5. Doba trvání akce a finanční dopad

☐ Časově omezená doba trvání

☐ s platností od [DD/MM]RRRR do [DD/MM]RRRR,

☐ finanční dopad od RRRR do RRRR u prostředků na závazky a od RRRR do RRRR u prostředků na platby.

☒ Časově neomezená doba trvání

Provádění s obdobím rozběhu od roku 2021.

1.6. Předpokládaný způsob řízení⁴⁸

☒ Přímé řízení Komisí

☒ prostřednictvím jejích útvarů, včetně jejích zaměstnanců v delegacích Unie,

☐ prostřednictvím výkonných agentur.

☐ Sdílené řízení s členskými státy

☒ Nepřímé řízení, při kterém jsou úkoly souvisejícími s plněním rozpočtu pověřeny:

☒ třetí země nebo subjekty určené těmito zeměmi,

☒ mezinárodní organizace a jejich agentury (upřesněte),

☒ EIB a Evropský investiční fond,

☒ subjekty uvedené v člancích 70 a 71 finančního nařízení,

☒ veřejnoprávní subjekty,

☒ soukromoprávní subjekty pověřené výkonem veřejné služby v rozsahu, v jakém poskytují dostatečné finanční záruky,

☒ soukromoprávní subjekty členského státu pověřené uskutečňováním partnerství soukromého a veřejného sektoru a poskytující dostatečné finanční záruky,

☐ osoby pověřené prováděním zvláštních činností v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky podle hlavy V Smlouvy o EU a určené v příslušném základním právním aktu.

Pokud vyberete více způsobů řízení, upřesněte je v části „Poznámky“.

Poznámky

Externí výdaje vyžadují schopnost využívat všechny předpokládané způsoby řízení podle potřeby a rozhoduje se o nich během provádění.

⁴⁸

Vysvětlení způsobů řízení spolu s odkazem na finanční nařízení jsou k dispozici na stránkách BudgWeb: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. SPRÁVNÍ OPATŘENÍ

2.1. Pravidla pro sledování a podávání zpráv

Upřesněte četnost a podmínky.

Systémy Komise pro sledování a hodnocení se stále více zaměřují na výsledky. Zahrnují interní zaměstnance, jakož i prováděcí partnery a externí odborníky.

Vedoucí projektů v delegacích a ústředí průběžně sledují provádění projektů a programů s využitím informací poskytnutých prováděcími partnery v rámci pravidelného podávání zpráv a případně prostřednictvím kontrol na místě. Interní sledování poskytuje cenné informace o pokroku, pomáhá vedoucím určit skutečná a potenciální problematická místa a přijímat nápravná opatření.

Kromě toho jsou najímáni nezávislí externí odborníci k posuzování výsledků vnější činnosti EU prostřednictvím tří různých systémů. Tato posouzení přispívají k odpovědnosti a ke zlepšování probíhajících intervencí; využívají rovněž dřívějších zkušeností při tvorbě budoucích politik a činností.

Pravidla pro sledování a podávání zpráv navrhovaná v nařízení o NDICI se použijí v kontextu nástroje pro ZZÚ (nové rozhodnutí o přidružení zámoří, článek 84).

Komise posuzuje pokrok dosažený při provádění opatření vnější finanční pomoci Unie a počínaje rokem 2021 předkládá Evropskému parlamentu a Radě výroční zprávu o provádění financovaných činností a tato zpráva se předkládá také Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů.

Kromě toho se na aktualizované rozhodnutí o přidružení zámoří pro období po roce 2020 budou vztahovat všechny nástroje Komise pro interní monitorování (např. monitorování zaměřené na výsledky), hodnocení a podávání zpráv.

2.2. Systémy řízení a kontroly

2.2.1. *Odůvodnění navrhovaných způsobů řízení, mechanismů provádění financování, způsobů plateb a kontrolní strategie*

Způsoby plnění:

Pokud jde o způsoby řízení, nepředpokládají se žádné zásadní změny a zkušenosti, které útvary Komise a aktéři zapojení do provádění získali v rámci předchozích programů, přispějí k lepším výsledkům v budoucnosti.

Akce, které mají být financovány podle tohoto rozhodnutí, budou prováděny v rámci přímého řízení Komisí z ústředí a/nebo prostřednictvím delegací Unie a v rámci nepřímého řízení subjekty uvedenými v čl. 62 odst. 1 písm. c) nového finančního nařízení, aby bylo možno lépe dosáhnout cílů tohoto rozhodnutí.

Pokud jde o nepřímé řízení, jak je uvedeno v článku 154 nového finančního nařízení, musí tyto subjekty zajistit úroveň ochrany finančních zájmů EU rovnající se úrovni ochrany v rámci přímého řízení. Předběžné posouzení pilířů, které se týká systémů a postupů subjektů, bude provedeno v souladu se zásadou proporcionality a s náležitým přihlédnutím k povaze akce a souvisejících finančních rizik. Pokud to vyžaduje provádění nebo pokud byly ve zprávách o činnosti vysloveny výhrady, budou stanoveny a provedeny akční plány se zvláštními zmírňujícími opatřeními. Kromě toho mohou provádění provázet přiměřená opatření Komise v oblasti dohledu.

Systém vnitřní kontroly

Vnitřní kontrola / proces řízení jsou strukturovány tak, aby poskytovaly přiměřenou jistotu, pokud jde o dosažení cílů z hlediska účinnosti a efektivnosti jeho operací, spolehlivosti jeho finančních výkazů a souladu s příslušným legislativním a procedurálním rámcem.

Účinnost a efektivnost

Útvary pověřené prováděním budou pro zajištění účinnosti a efektivnosti svých operací (a pro zmírnění vysoké míry rizika v prostředí vnější pomoci) mít kromě všech prvků širokého procesu strategické politiky a strategického plánování Komise, prostředí interního auditu a dalších požadavků standardu vnitřní kontroly Komise i nadále k dispozici přizpůsobený rámec pro řízení podpory, používaný v rámci všech jeho nástrojů, kam patří:

- přenesené řízení většiny vnější pomoci delegacemi Unie v terénu,
- jasné a formální vymezení finanční odpovědnosti (od pověřené schvalující osoby (generální ředitel)) prostřednictvím dalšího přenesení pravomocí z dále pověřené schvalující osoby (ředitel) v ústředí na vedoucího delegace,
- pravidelné podávání zpráv z delegací Unie na ústředí (zpráv o řízení vnější pomoci) včetně předkládání každoročního prohlášení o věrohodnosti vedoucím delegace,
- poskytnutí obsáhlého programu školení pro zaměstnance v ústředí i v delegacích,
- dostatečná podpora a vedení ústředí/delegace (také prostřednictvím internetu),
- pravidelné dozorovací návštěvy delegací každých 3 až 6 let,
- metodika řízení projektového a programového cyklu, včetně: podpůrné nástroje kvality pro plánování intervencí, způsob jejich provádění, mechanismus financování, systém řízení, hodnocení a výběru prováděcích partnerů atd., nástrojů pro řízení programů a projektů, pro sledování a pro podávání zpráv za účelem jejich účinného provádění včetně pravidelného externího sledování projektů na místě; významných složek hodnocení a auditu.
- Bude se usilovat o zjednodušení tím, že se rozšíří využívání zjednodušeného vykazování nákladů a vzájemné závislosti na auditorské práci partnerských organizací. Bude pokračovat přístup kontrol odlišených podle rizika v souladu se souvisejícími riziky.

Finanční vykazování a účetnictví

Útvary pověřené prováděním se budou nadále řídit nejvyššími standardy účetnictví a finančního vykazování tím, že budou používat systém akruálního účetnictví Komise (ABAC) a specifické nástroje pro vnější pomoc, např. Společný informační systém pro oblast vnějších vztahů (CRIS) a jeho nástupce (OPSYS).

Pokud jde o soulad s příslušným legislativním a procedurálním rámcem, metody kontroly souladu jsou stanoveny v oddíle 2.3 (opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí).

2.2.2. *Informace o zjištěných rizicích a systémech vnitřní kontroly zřízených k jejich zmírnění*

Rizikovitost prostředí

Operační prostředí podpory v rámci tohoto nástroje se vyznačuje následujícími riziky, jež ohrožují dosažení cílů nástroje, optimální finanční řízení a/nebo dodržování platných pravidel (chyby týkající se legality a správnosti):

- hospodářská/politická nestabilita a/nebo přírodní katastrofy mohou vést k obtížím a zpožděním v plánování a provádění zásahů, zejména v případě nestabilních států,
- nedostatek institucionální a správní kapacity v partnerských zemích může vést k obtížím a zpožděním v plánování a provádění zásahů,
- zeměpisná rozptýlenost projektů a programů (vztahujících se na vícero států/území/regionů) může přinášet logistické/zdrojové problémy z hlediska sledování – zejména v případě následných opatření na místě,
- rozmanitost potenciálních partnerů/příjemců a jejich různé struktury a kapacity vnitřní kontroly mohou tříštit prostředky, které má Komise k dispozici pro podporu a sledování provádění, a snížit tak jejich účinnost a efektivnost,
- nedostatek a špatná kvalita dostupných údajů o výsledcích a dopadu vnější pomoci / provádění vnitrostátních rozvojových plánů v partnerských zemích může omezovat schopnost Komise podávat o výsledcích zprávy a být za ně odpovědná.

2.2.3. *Odhad a odůvodnění nákladové efektivnosti kontrol (poměr „náklady na kontroly ÷ hodnota souvisejících spravovaných finančních prostředků“) a posouzení očekávané míry rizika výskytu chyb (při platbě a při uzávěrce)*

Náklady na vnitřní kontrolu a řízení představují přibližně 4 % z odhadované roční průměrné částky 12,78 miliardy EUR, která se plánuje na celkové (operační a správní) závazky v rámci výdajového portfolia financovaného ze souhrnného rozpočtu EU pro období 2021–2027. Tato kalkulace nákladů na kontrolu se vztahuje pouze na náklady Komise a nezahrnuje náklady členských států, ani pověřených subjektů. Pověřené subjekty mohou zadržet až 7 % na správu finančních prostředků, které by mohly být částečně použity pro kontrolní účely.

Tyto náklady na správu zohledňují všechny zaměstnance v ústředí a při delegacích, infrastrukturu, cestovní výdaje, školení, sledování, hodnocení a smlouvy o auditu (včetně auditů iniciovaných příjemci).

Poměr správních činností vůči operativním činnostem může být časem snížen v souladu se zlepšeným a zjednodušeným uspořádáním nového nástroje, čímž se naváže na změny, které budou zavedeny novým finančním nařízením. Hlavním přínosem těchto nákladů na řízení bude naplňování cílů politiky, efektivní a účinné využívání zdrojů a uplatňování solidních nákladově efektivních preventivních opatření a dalších kontrol k zajištění zákonného a řádného využívání finančních prostředků.

V souvislosti s portfoliem pokračuje úsilí o zlepšování povahy a zaměření řídicích aktivit a kontrol v souladu s předpisy, přičemž tyto náklady jsou obecně nezbytné k tomu, aby se účinně a efektivně dosáhlo cílů nástrojů s minimálním rizikem nesouladu (míra zbytkových chyb nižší než 2 %). Tyto náklady jsou výrazně nižší

než rizika spojená s odstraněním nebo omezením vnitřních kontrol v této vysoce rizikové oblasti.

Očekávaná míra rizika nesouladu s platnými pravidly

Cílem nástroje v oblasti souladu je udržet historickou úroveň rizika nesouladu (chybovost), což je celková zůstatková „čistá“ úroveň chybovosti (na víceletém základě po provedení všech plánovaných kontrol a oprav skončených smluv) nižší než 2 %. Na základě analýzy vzorků náhodně vybraných transakcí, kterou za účelem prohlášení o věrohodnosti každoročně provádí Evropský účetní dvůr, se rozpětí chybovosti tradičně odhadovalo na 2–5 %. S ohledem na vysokou rizikovost prostředí a na administrativní zátěž a potřebnou nákladovou efektivnost kontrol, Komise tuto úroveň považuje za nejnižší dosažitelné riziko nesouladu. Budou-li zjištěny nedostatky, budou uplatněna cílená nápravná opatření, aby se zajistila minimální chybovost.

2.3. Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí

Upřesněte stávající či předpokládaná preventivní a ochranná opatření, např. opatření uvedená ve strategii pro boj proti podvodům.

Vzhledem k vysoce rizikovému prostředí vnějších činností musí systémy počítat se značným výskytem potenciálních chyb (nesrovnalostí) týkajících se dodržování předpisů při operacích a musí zahrnovat četné kontroly pro předcházení, odhalování a opravu těchto chyb v co nejranější fázi procesu vyplácení. V praxi to znamená, že kontroly souladu s předpisy se budou nejvíce opírat o významné kontroly *ex ante* na víceleté bázi prováděné jak externími auditory, tak zaměstnanci Komise v terénu před konečnými platbami v rámci projektu (s tím, že budou prováděny určité audity *ex post*), což značně překročí ochranné finanční záruky vyžadované finančním nařízením. Rámec pro dodržování souladu s předpisy tvoří mimo jiné tyto významné složky:

Preventivní opatření:

- povinné základní školení týkající se problematiky podvodů pro zaměstnance zapojené do řízení pomoci a pro auditory,
- poskytování podpůrných pokynů (i prostřednictvím internetu) včetně praktického průvodce pro zadávání zakázek, příručky GŘ DEVCO a nástroje pro finanční řízení (pro prováděcí partnery),
- předběžné posouzení k zajištění toho, aby ve všech orgánech spravujících příslušné finanční prostředky v rámci společného a decentralizovaného řízení byla zavedena vhodná opatření pro prevenci a odhalování podvodů při správě finančních prostředků EU,
- prověřování mechanismů pro boj proti podvodům dostupných v partnerské zemi, které se bude provádět *ex ante* v rámci hodnocení kritéria způsobilosti řízení veřejných financí k získání rozpočtové podpory (tj. aktivní závazek k boji proti podvodům a korupci, odpovídající orgány inspekce, dostatečná soudní kapacita a odpovídající mechanismy reakcí a sankcí),
- pátrací a nápravná opatření,
- externí audity a ověřování (povinné audity i audity vycházející z analýzy rizika) včetně auditů Evropského účetního dvora,
- zpětné kontroly (vycházející z analýzy rizika) a zpětné získávání plateb,

- pozastavení financování ze strany EU v případech, kdy dojde k závažnému podvodu (včetně rozsáhlé korupce), až do chvíle, kdy orgány podniknou odpovídající kroky, aby takový podvod napravily a předešly mu do budoucna,
- systém EDES (systém včasného odhalování rizik a vylučování),
- pozastavení/vypovězení smlouvy,
- vyloučení.

Strategie pro boj proti podvodům dotčených útvarů, které jsou pravidelně revidovány, budou podle potřeby upraveny, jakmile bude zveřejněna nová verze strategie Komise pro boj proti podvodům (CAFS), aby se mimo jiné zajistilo, že:

jsou vnitřní kontroly zaměřené proti podvodům plně v souladu se strategií Komise proti podvodům,

přístup k řízení rizik vzniku podvodů je schopen určit oblasti rizika vzniku podvodů a adekvátní reakce,

systémy používané pro vynakládání prostředků EU ve třetích zemích budou umožňovat získávání relevantních údajů za účelem jejich zpracování do řízení rizika podvodů (např. dvojího financování),

v případě potřeby by mohly být zřízeny skupiny pro vytváření sítí a adekvátní IT nástroje zaměřené na analyzování případů podvodů spojených s odvětvím vnější pomoci.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU

3.1. Okruh víceletého finančního rámce a nově navržené výdajové rozpočtové položky

Okruh víceletého finančního rámce	Rozpočtová položka	Druh výdaje	Příspěvek			
	Kapitola 15 – Vnější akce [VI][Okruh VI]	RP/NRP ⁴⁹	zemí ESVO ⁵⁰	kandidátských zemí ⁵¹	třetích zemí	ve smyslu čl. [21 odst. 2 písm. b)] finančního nařízení
VI	15 01 05 Podpůrné výdaje pro zámořské země a území (včetně Grónska)	NRP	NE	NE	NE	NE
VI	15 05 01 Zámořské země a území.	RP	NE	NE	NE	NE
VI	15 05 02 Grónsko	RP	NE	NE	NE	NE

⁴⁹ RP = rozlišené prostředky / NRP = nerozlišené prostředky.

⁵⁰ ESVO: Evropské sdružení volného obchodu.

⁵¹ Kandidátské země a případně potenciální kandidáti západního Balkánu.

3.2. Odhadovaný dopad na výdaje

3.2.1. Odhadovaný souhrnný dopad na výdaje

OKRUH RÁMCE	VÍCELETÉHO FINANČNÍHO	<6>	[Okruh VI Sousedství a svět]
------------------------	----------------------------------	------------------	------------------------------

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Po roce 2027	CELKEM
Operační prostředky (v členění podle rozpočtových položek uvedených v bodě 3.1)	Závazky	(1)	65,927	67,252	68,604	69,984	71,391	72,827	74,292		490,275
	Platby	(2)	14,811	28,930	38,801	48,039	55,861	60,659	63,888	179,286	490,275
Prostředky správní povahy financované z krytí programu ⁵²	Závazky = Platby	(3)	1,329	1,349	1,369	1,389	1,409	1,429	1,449		9,725
Prostředky na krytí programu CELKEM	Závazky	=1+3	67,256	68,601	69,973	71,373	72,800	74,256	75,741		500,000
	Platby	=2+3	16,140	30,279	40,170	49,429	57,270	62,089	65,338	179,286	500,000

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Okruh víceletého finančního rámc	7	„Správní výdaje“
---	----------	------------------

Tento oddíl se vyplní pomocí „rozpočtových údajů správní povahy“, jež se nejprve uvedou v [příloze legislativního finančního výkazu](#), která se pro účely konzultace mezi útvary vloží do aplikace DECIDE.

⁵²

Technická a/nebo administrativní pomoc a výdaje na podporu provádění programů a/nebo akcí EU (bývalé položky „BA“), nepřímý výzkum, přímý výzkum.

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Po roce 2027	CELKEM
Lidské zdroje		1,712	1,712	1,712	1,712	1,712	1,712	1,712		11,986
Ostatní správní výdaje		0,116	0,116	0,116	0,116	0,116	0,116	0,116		0,811
Prostředky z OKRUHU 7 víceletého finančního rámce CELKEM	(Závazky celkem = platby celkem)	1,828	1,828	1,828	1,828	1,828	1,828	1,828		12,797

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Po roce 2027	CELKEM
CELKEM prostředky ze všech OKRUHŮ víceletého finančního rámce	Závazky	69,084	70,429	71,801	73,201	74,628	76,084	77,569		512,797
	Platby	17,968	32,107	41,998	51,257	59,098	63,917	67,166	179,286	512,797

3.2.2. Odhadovaný souhrnný dopad na prostředky správní povahy

☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití prostředků správní povahy.

☒ Návrh/podnět vyžaduje využití prostředků správní povahy, jak je vysvětleno dále:

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Roky	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	CELKEM
------	------	------	------	------	------	------	------	--------

OKRUH 7víceletého finančního rámce								
Lidské zdroje	1,712	1,712	1,712	1,712	1,712	1,712	1,712	11,986
Ostatní správní výdaje	0,116	0,116	0,116	0,116	0,116	0,116	0,116	0,811
Mezisoučet za OKRUH 7 víceletého finančního rámce	1,828	1,828	1,828	1,828	1,828	1,828	1,828	12,797

Mimo OKRUH 7 ⁵³ víceletého finančního rámce								
Lidské zdroje	0,829	0,829	0,829	0,829	0,829	0,829	0,829	5,805
Ostatní výdajesprávní povahy	0,500	0,520	0,540	0,560	0,580	0,600	0,620	3,920
Mezisoučet mimo OKRUH 7 víceletého finančního rámce	1,329	1,349	1,369	1,389	1,409	1,429	1,449	9,725

CELKEM	3,158	3,178	3,198	3,218	3,238	3,258	3,278	22,523
---------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	---------------

⁵³

Technická a/nebo administrativní pomoc a výdaje na podporu provádění programů a/nebo akcí EU (bývalé položky „BA“), nepřímý výzkum, přímý výzkum.

3.2.2.1. Odhadované potřeby v oblasti lidských zdrojů

☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití lidských zdrojů.

☒ Návrh/podnět vyžaduje využití lidských zdrojů, jak je vysvětleno dále:

Odhad vyjádřete v přepočtu na plné pracovní úvazky

Roky	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Pracovní místa podle plánu pracovních míst (místa úředníků a dočasných zaměstnanců)							
Ústředí a zastoupení Komise	11	11	11	11	11	11	11
Delegace	1	1	1	1	1	1	1
Výzkum							
• Externí zaměstnanci (v přepočtu na plné pracovní úvazky: FTE) – SZ, MZ, VNO, ZAP a MOD⁵⁴							
Okruh 7							
Financování z OKRUHU 7 víceletého finančního rámce	– v ústředí	6	6	6	6	6	6
	– při delegacích	6	6	6	6	6	
Financování z krytí programu ⁵⁵	– v ústředí						
	– při delegacích						
Výzkum							
Jiné (uveďte)							
CELKEM	24	24	24	24	24	24	24

Popis úkolů:

Úředníci a dočasní zaměstnanci	Úkoly budou stejné, jako dosud (politika, programování, finance a smlouvy, ostatní horizontální úkoly)
Externí zaměstnanci	Úkoly budou stejné, jako dosud (politika, programování, finance a smlouvy, ostatní horizontální úkoly)

⁵⁴ SZ = smluvní zaměstnanec; MZ = místní zaměstnanec; VNO = vyslaný národní odborník; ZAP = zaměstnanec agentury práce; MOD = mladý odborník při delegaci.

⁵⁵ Dílčí strop na externí zaměstnance financované z operačních prostředků (bývalé položky „BA“).

3.2.3. Příspěvky třetích stran

Návrh/podnět:

☒ nepočítá se spolufinancováním od třetích stran.

☐ počítá se spolufinancováním od třetích stran podle následujícího odhadu:

prostředky v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Roky	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	CELKEM
Upřesněte spolufinancující subjekt	nevztahu je se	nevztahu je se	nevztahu je se	nevztahu je se	nevztahu je se	nevztahu je se	nevztahu je se	nevztahuje se
Spolufinancované prostředky CELKEM	nevztahu je se	nevztahu je se	nevztahu je se	nevztahu je se	nevztahu je se	nevztahu je se	nevztahu je se	nevztahuje se

3.3. Odhadovaný dopad na příjmy

☒ Návrh/podnět nemá žádný finanční dopad na příjmy.

☐ Návrh/podnět má tento finanční dopad:

- ☐ na vlastní zdroje

- ☐ na jiné příjmy

uved'te, zda je příjem účelově vázán na výdajové položky ☐

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Příjmová rozpočtová položka:	Dopad návrhu/podnětu ⁵⁶						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Článek							

⁵⁶

Pokud jde o tradiční vlastní zdroje (cla, dávky z cukru), je třeba uvést čisté částky, tj. hrubé částky po odečtení 20 % nákladů na výběr.